

UKRAINOS KRIZĖ

Ukrainiečiams belaukiant oficialių rinkimų rezultatų paskelbimo, pranešama, kad į Kijevą pastaruoju metu atvyksta dvigubai daugiau lėktuvų iš Donecko ir Dnepropetrovsko nei įprasta. Taipogi registruota 16 skrydžių iš Rusijos. Manoma, kad lėktuvuose - specialiosios pajėgos. Ukrainos internetinei žiniasklaidai skaitytojai rašo laiškus, kuriuose praneša, jog Centrinės rinkimų komisijos ir Kijevo link vyksta dešimtys autobusų su milicijos pareigūnais bei kitais neįvardijamais asmenimis.

Nepaisant šių pranešimų, kiek anksčiau Ukrainos gynybos ministras Aleksandr Kuzmuk pareiškė, kad šalyje nebus jokio kariuomenės ir karinės technikos perdislokavimo. Ukrainos gynybos ministras paragino kariškius "laikytis rimties".

Ukrainos rinkimų komisija patvirtino Kremliaus remiamo ir Vladimir Putin bei Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenko jau pasveikinto ministro pirmininko Viktor Janukovič pergalę.

Suskaičiavus 99,48 proc. visų balsų buvo pranešta, kad už dabartinį šalies premjerą Viktorą Janukovičių balsavo 49,39 proc., o už opozicijos lyderį Viktorą Juščenką - 46,71 proc. balsuoti atėjusių žmonių.

PASAULIS SUSIRŪPINĘS
DĖL PADĖTIES
UKRAINOJE

Baltieji rūmai paragino Ukrainos valdžią netvirtinti ginčijamų prezidento rinkimų rezultatų, kol neištirti įtarimai dėl jų klastojimo, ir mano, kad opozicijos kaltinimai klastojimu gali būti teisingi.

JAV administracija paragino Ukrainos pareigūnus "netvirtinti rezultatų, kol nebus (baigti) tyrimai dėl organizuoto sukčiavimo", sakė Baltųjų rūmų atstovė spaudai Claire Buchan. Ji su žurnalistais kalbėjosi Texas valstijoje, kur prezidentas George W.Bush atostogauja prieš Padėkos dienos šventes.

"Jungtinės Valstijos labai sunerimusios dėl daugelio patikimų sukčiavimo per Ukrainos prezidento rinkimus požymių. Tvirtai remiame pastangas patikrinti rinkimų eigą, - sakė ji. - Raginame Ukrainos vyriausybę gerbti ukrainiečių liaudies valią, o visus ukrainiečius raginame spręsti šią

padėtį taikiomis priemonėmis".

"Vyriausybei tenka ypatinga atsakomybė nenaudoti smurto, jo nekurstyti ir leisti nepriklausomai žiniasklaidai tiksliai informuoti apie padėtį, be bauginimo ar prievartos. Jungtinės Valstijos palaiko ukrainiečių liaudį šiuo sunkiu metu".

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius Jack Straw pareiškė, jog Ukrainos valdžia turi bendradarbiauti su Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija, siekdama užtikrinti, kad neseniai vykusio balsavimo rezultatai atitiktų pareikštą Ukrainos žmonių valią.

Britų diplomatijos vadovas išplatino Londone pareiškimą, nurodymas jame susirūpinimą dėl abejonių prezidento rinkimų Ukrainoje rezultatais, kai ESBO misija priėjo išvadą, kad per šį balsavimą nebuvo laikomasi daugelio tarptautinių demokratijos normų.

Europos Sąjungos užsienio politikos vadovas Javier Solana pareiškė, kad Ukrainoje po prezidento rinkimų gali kilti smurto proveržis. ES rinkimus vadina suklustotais. "Šalis dabar kryžkelėje, - sakė J.Solana Europos Parlamento užsienio reikalų komitetui. - Negalime atmesti, kad įmanomas smurto proveržis". J. Solana pažymėjo, kad strategiškai svarbios rytinės kaimynės santykiai su 25 valstybės vienijančia ES ateityje priklausys nuo to, kaip baigsis rinkimų drama. Tiek Maskvos remiamas ministras pirmininkas Viktoras Janukovičius, tiek provakarietiškas Viktoras Juščenka yra pasiskelbę nugalėtojais.

Australijos užsienio reikalų ministras Alexander Downer pareiškė, kad Kanbera stebi situaciją Ukrainoje "labai susirūpinusi". "Australija rimtai abejoja, ar rinkimų rezultatai atspindi Ukrainos rinkėjų valią", - sakė A.Downeris, remdamasis ESBO pranešimu. "Aš raginu Ukrainos valdžią nuodugniai ištirti pažeidimus, apie kuriuos pranešta rinkimų metu, ir drauge su tarptautiniais stebėtojais, tarp jų - ESBO, peržiūrėti rinkimų rezultatus", - pabrėžė jis.

TARPININKAS

Ukrainos opozicijos vadas Viktoras Juščenko pakvietė buvusį Lenkijos prezidentą ir "Solidarumo" judėjimo vadą

Rusijos prez. V. Putin aiškina JAV prez. George Bush Čilėje, kad Rusijos demokratija privalo būti "rusiška".

EPA-ELTA

Lechą Walesą tarpininkauti sprendžiant politinę krizę Ukrainoje, ir šis sutiko. "Esu įsitikinęs, kad, jei jūs atvyktumėte į Kijevą, tai mano šaliai būtų išskirtinis įvykis, kuris suteiktų naujų jėgų opozicijai ir įkvėptų mus kovai už demokratijos pergalę", - rašoma V.Juščenkos laiške L.Walesai. "Šiandien kaip niekada mums reikalinga iškilių tarptautinės bendruomenės atstovų pagalba", - rašome jame. Nobelio taikos premijos laureatas L.Walesa sakė esąs pasiruošęs imtis tarpininko vaidmens.

L.Walesa savo atsakyme ragino V.Juščenko taikiomis priemonėmis siekti pasikeitimų Ukrainoje, kur provakarietišku pažiūrų opozicijos vadovas nesutinka su įvykusių prezidento rinkimų, kuriuose pergalė atiteko jo varžovui premjerui, rezultatais.

L.Walesos vadovaujamas "Solidarumo" judėjimas tarp buvusių Rytų bloko valstybių tapo pirmąja įteisinta politine jėga, kuri dešimto dešimtmečio pradžioje šiame regione paskatino reformas, atvedusias prie komunizmo žlugimo ir geležinės uždangos subyrėjimo 1989 metais.

UKRAINOS KRIZĘ VIS
DAR ĮMANOMA
SUREGULIUOTI

JAV ir Europos Sąjunga vis dar turi galimybę padėti sureguliuoti Ukrainoje kilusią krizę dėl tariamai suklustotų šalies prezidento rinkimų, kol "situacija vis dar kontroliuojama", pareiškė JAV senatorius Richard Lugar. Senatorius pažymė-

jo, kad vis dar įmanomą rasti išeitį, kol nepaskelbti galutiniai rinkimų rezultatai, kurių tikimasi sulaukti po 15 dienų.

"ES ir Jungtinės Valstijos ir kitos valstybės vis dar gali panaudoti savo įtaką bei paraginti susitarti, kol situacija vis dar kontroliuojama", - Berlyne jis sakė žurnalistams.

Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas R. Lugar kaip Baltųjų rūmų atstovas stebėjo rinkimus Ukrainoje. Jis apkaltino valdžios atstovus "koordinuotai ir sąmoningai" klastojus rinkimus bei padėjus juos laimėti Maskvos palaikomam premjerui Viktorui Janukovičiui.

VAŠINGTONAS
NEPATENKINTAS, KAD
V. PUTIN PASVEIKINO
V. JANUKOVIČ

Pranešama, kad Rusijos ambasadorius Jungtinėse Valstijose buvo iškviestas į šalies Valstybės departamentą susitikti su Valstybės sekretorės padėjėja Elizabeth Jones ir E.Jones pareiškė susirūpinimą dėl Rusijos prezidento Vladimir Putin pareiškimo, kuriame jis pasveikino su pergale Ukrainos prezidento rinkimuose V.Janukovičių.

Kaip rašo laikraštis "The Washington Post", JAV pareigūnė buvo nepatenkinta pirmiausia ne tiek dėl pranešimų apie daugybę pažeidimų per rinkimus Ukrainoje, o dėl to, kad V. Putin paskelbė V. Janukovičiaus pergalę, nors Ukrainos CRK dar nebuvo nepranešusi oficialių balsavimo antrajame rate rezultatų.

ES REIKALAUJA
PASKELBTI REALIUS
RINKIMŲ REZULTATUS

Europos Parlamento vyriausiasis stebėtojas pareiškė, jog Ukrainos prezidento rinkimų antrasis ratas, kuris įvyko lapkričio 21 d., prieštarauja sveikam protui ir labiau primena Šiaurės Korėjos, o ne Europos rinkimus.

"Jei gauni skaičius, (rodančius), kad kažkokioje teritorinėje komisijoje (apygardoje) ateina ir balsuoja 99 ir kažkiek dešimtujų (procento rinkėjų), tai (tokie rinkimai) man truputį primena Šiaurės Korėjos, o ne Europos pavyzdį", - sakė jis.

"Freedom House":
RINKĖJAI BUVO
MASIŠKAI
APGAUDINĖJAMI

Tuo tarpu Amerikos demokratijos gynimo organizacijos "Freedom House" pareiškime, kuris buvo paskelbtas po Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos stebėtojų misijos vadovo pareikštos nuomonės apie rinkimus Ukrainoje, teigiama, jog per balsavimą Ukrainos prezidento rinkimų antrajame rate rinkėjai buvo masiškai apgaudinėjami.

JAV GRASINA
SANKCIJOMIS

Jungtinės Valstijos pagrasino peržiūrėti savo santykius su Ukraina ir paskelbti jai sankcijas. Vašingtonas gali sumažinti ekonominę ir karinę pagalbą Ukrainai, išaldyti aktyvus asmenų, susijusių su pažeidimais per rinkimus, arba neišduoti jiems vizų įvažiuoti į JAV.

www.DELFI.lt

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Liberaldemokratai taikosi į tautininkų vardą. Rolando Pakso įkurta Liberalų demokratų partija (LDP) ieško sau naujos nišos. Dienraščio *"Lietuvos žinios"* duomenimis, liberaldemokratai, vienijantys apie 6 tūkst. narių, pradėjo derėtis su negausia 1989 metais atkurta Lietuvių tautininkų sąjunga (LTS). Jei derybos pavyktų, susijungusios partijos pasivadintų tautininkų vardu. Tai, kad pokalbiai su LDP vyksta, patvirtino ir LTS vadovas Klemas Inta. Šis klausimas jau buvo aptartas ir LTS valdybos posėdyje, tačiau eiliniai partijos nariai apie derybas oficialiai dar neinformuoti.

Kauno vadovas norėtų, kad Rusijos prezidentas neaplenktų ir Kauno. Su Kauno miesto meru Arvydu Garbaravičiumi susitikęs Rusijos ambasadorius Lietuvoje Borisas Cepovas, be kitų aptartų klausimų, užsiminė ir apie būsimą Rusijos prezidento Vladimir Putin vizitą į Lietuvą. Kaip skelbta spaudoje, ilgą laiką planuotas Rusijos vadovo oficialus vizitas į Lietuvą jau ne kartą nukeltas, kaip manoma, dėl pablogėjusių Lietuvos ir Rusijos santykių. Apie V. Putin atvykimą į Lietuvą buvo prabilta dar pernai, jis neva turėjo įvykti iki metų pabaigos. Po to, anot žiniasklaidos, vizitas turėjo įvykti šiemet, vėliau pranešta, jog jis atidedamas kitų metų pavasariui.

Vyriausioji rinkimų komisija pasigedo aiškumo, kaip buvęs kandidatas į šalies vadovus Petras Auštrevičius grąžina per rinkimų kampaniją susidariusius išsikolimus. Seimo Liberalcentristų frakcijos narys, buvęs kandidatas į Prezidento postą P. Auštrevičius tikina, kad šimtatūkstantinės skolos, susikaupusios rinkimų kampanijos metu, nuolat mažėja, tačiau neatskleidžia, kas padeda jas mažinti. Netrukus VRK ketina oficialiu laišku griežtai pareikalauti ataskaitos, kas ir kaip padeda P. Auštrevičiui grąžinti skolas. Birželio mėnesį vykusiuose pirmalaikiuose Prezidento rinkimuose trečią vietą užėmęs P. Auštrevičius išsiskyrė intensyvia ir spalvinga, brangiai kainuojančia politine kampanija, kuri šiam kandidatui kainavo 2 mln. 411 tūkst. litų. "Dėl kitų buvusių kandidatų mums daugmaž aišku, bet šiuo atveju, deja, yra labai daug klausimų, į kuriuos atsakymo kol kas neturime", - teigė VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas. Jis priminė, kad buvęs kandidatas Valdas Adamkus, antrą kart tapęs Prezidentu, turėjo 372 tūkst. litų skolą, tačiau ją visiškai likvidavo, didesnę dalį apmokėdamas iš savo asmeninių lėšų. Dar poros buvusių kandidatų - socialdemokrato Česlovo Juršėno ir socialliberalės Vilijos Blinkevičiūtės - skolos, atitinkamai siekusios 410 tūkst. ir 78 tūkst. litų, buvo padengtos iš partinių kasų. Taigi VRK neaišku tik dėl P. Auštrevičiaus skolų grąžinimo.

Preliminariais skaičiavimais, tryliktojoje Vyriausybėje turėtų dirbti aštuoni nauji ministrai. Dauguma portfelių neteksiančių ministerijų vadovų - ūkio ministras Petras Čėsna, teisingumo ministras Vytautas Markevičius, žemės ūkio ministras Jeronimas Kraujelis - pirmiausia ketina skirti laiko sau. Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius vengia kalbėti apie ateities planus, o vidaus reikalų ministrui Virgilijui Bulovui gali būti pasiūlyta grįžti į diplomatinę tarnybą. Tuo tarpu švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius, kultūros ministrė Roma Žakaitienė ir sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas ketverius metus dirbs Seime. "Postų neteksiantiems ministrams nedarbas negresia".

Buvęs Valstybės saugumo departamento vadovas Jurgis Jurgelis parodė vietą, kurioje, kaip ir Tuskulėnuose, KGB slapta užkasdavo savo aukas. Sovietiniam režimui neįtikusių žmonių masinė kapavietė yra Vilniuje, netoli Savanorių prospekto. VSD surinktais duomenimis, ten gali būti iki dviejų šimtų žmonių palaikų.

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis *Lietuvos radijui* sakė, kad Rusijos Valstybės Dūmos priimta deklaracija rodo Kremliaus siekį toliau dominuoti Baltijos valstybėse ir grįžti prie sovietiniams laikams būdingos užsienio politikos. Pasak V.Landsbergio, tokiu Dūmos pareiškimu siekiama tam tikrų teisių į tariamai išvaduotas tautas. V.Landsbergis nemano, kad reikėtų per daug reaguoti į Dūmos deklaraciją, kuri neturėtų susilaukti ir tarptautinės reakcijos.

Seimo Tėvynės sąjungos frakcijai nerimą kelia tai, kad kandidatas į Ministro Pirmininko postą Algirdas Brazauskas save traktuoja kaip administratorių, bet ne kaip valstybės politinių reikalų vadovą. Tai po įvykusio šios frakcijos susitikimo su kandidatu į Premjero postą sakė jos seniūnas Andrius Kubilius. Jis apgailestavo, kad tokiuose dalykuose kaip korupcija, populizmo plitimas premjeras nemato esminės savo atsakomybės ir nežino, ką galėtų padaryti. Mūsų manymu, Vyriausybė ir Vyriausybės vadovas turi būti žmogus, kuris jaučia už tai atsakomybę, sakė A. Kubilius.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

NAUJA SEKRETORĖ

nei. Sunitai gauna daug ginklų per Siriją ir kitas islamo bičiulių valstybes. Koalicijos šalys gauna amunicijos raketų net per Albanijos Kosovo provinciją, kurią tvarko islamo tikėjimo vadeivos.

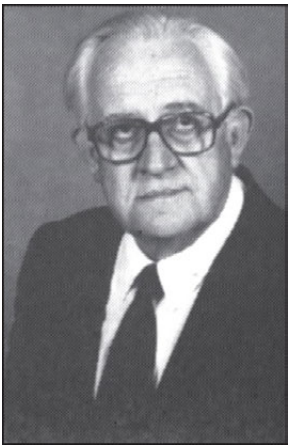
Washingtone lapkričio 12 d. lankėsi Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair kuris tarėsi su prezidentu Bush ir susitarė siekti taikos Viduriniuose Rytuose. Premjeras Blair pripažino, kad reikėtų siekti Palestinos nepriklausomos valstybės. Blair yra pirmas sąjungininkas, atvykęs Amerikon po prezidento Bush perrinkimo. Britanijos laikraštis *"The Guardian"* pabrėžė savo vedamajame, kad Britanijoje sumažėjo darbo partijos populiarumas ir premjero padėtis parlamente. Premjeras Blair žino, kad jam bus nelengva laimėti Britanijoje ateinančio pavasario balsavimus. Blair per savo ultimatumą sunitams pareiškė, kad Palestina turi savo rankose pakankamą galią, neseniai Irako milicija suėmė balsavimo boikotą skatinančią 167 civilinio pasipriešinimo organizatorius Fallujeh mieste, kur stipriai vyksta gatvių "namas iš namo" kovos. Sunitų vadeivos tvirtina, kad dabartinės kovos reiškia arba kankinystę arba laimėjimą. Svarbiausios kovos dėl to miesto reiškia, jog prezidentas Bush pasakė, kad svarbiausias žygis dabar turėtų būti taikos ir demokratijos atstatymas Irako žmonių rankose ir Palestinos valstybės įsteigimas. Prezidentas Bush pabrėžė savo spaudos konferencijoje, kad Britanija nėra sąjungininkė dėl Amerikos pasiryžimo siekti savo interesų Irake, bet dėl to, kad tai yra ir Bri-

tanijos interesas. Premjeras Blair patvirtino, kad jis siekia savo interesų Irake, nes tai yra visų interesas ir tas pats tikslas. Prezidentas pabrėžė, kad Blair yra savarankiškas, stipriai galvojantis, tvirtai stovintis sąjungininkas.

Valstybės sekretorius Colin Powell, perrinkus prezidentu George W. Bush, pasitraukė iš pareigų, paskutinį sykį aplankęs Azijos valstybes, dar sykį paraginęs Šiaurinę Korėją dalyvauti pasitarimuose dėl atominių ginklų gamybos.

Sekretorius Powell yra gimęs 1937 m. balandžio 5 d. Harlem NY, jo tėvai buvo imigrantai iš Jamaica, vedęs, turi tris vaikus, episkopas, buvo kariuomenės štabo viršininkas. 1989-93 m., pakeltas į generolo laipsnį, gavęs nemažai medalių Vietnamo kare.

Prezidentas Bush pakvietė į Valstybės sekretorės vietą moterį, savo ištikimą bendradarbę Afrikos amerikietę Condoleezza Rice, 50 metų, gimusią 1954 m. lapkričio 1 d. Birmingham, Alabamoj. Abu tėvai buvo mokytojai. Baigė Denverio universitetą, tęsė mokslus Notre Dame, studijavo tarptautinę politiką, gavo daktarės laipsnį, tapo Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos žinovė Nacionalinio Saugumo ir Rusijos žinovė, tarybos narė, karo revoliucijos ir taikos specialistė, įvairių temų žinovė, Notre Dame un-to garbės daktarė, Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos armijos temų nagrinėtoja ir saugumo reikalų žinovė, prezidento Busho saugumo tarybos narė, Vokietijos sujungimo tarybos narė. Dr. Rice jau buvo pradėjusi ieškoti darbo Kalifornijos universitete, kol prezidentas Bush pakvietė ją užimti Valstybės sekretorės vietą.

Algirdas Pužauskas

Izraelio premjeras Ariel Sharon, kalbėdamas apie Palestinos vadovo Arafat mirtį, pabrėžė, kad, kol jis yra Izraelio premjeras, Arafat nebus laidojamas Jeruzalėje, kur yra žydams brangi Raudų siena. Palestiniečiai toliau galės turėti savo parlamentą, galės toliau turėti savo miliciją. Leila Shahid, svarbiausia Palestinos atstovė Prancūzijoje, pasakė spaudai, kad Palestinos žmonės toliau galės veikti su savo Nacionaline Saugumo Taryba, kaip veikė iki Arafato valdžios dienų. Izraelis toliau uždarinės savo saugumo sieną ir palengvins naujakurių perkraustymą Gazos pakrastyje, pasakė Shahid.

Irako vyriausybės vadovas Allawi paskelbė ultimatumą per vyriausybės radiją, televiziją. Allawi kalboje jis įspėjo sunitų dvasiškius sustabdyti karo veiksmus ir civilių valdžios puldinėjimus. Sunitai Irake rengiasi ateinančių metų balsavimams ir demokratiškos vyriausybės sudarymui. Sunitų Irake yra apie 20 procentų žmonių, kada šijitai sudaro apie 60 procentų gyventojų. Didžiausią pasipriešinimą JAV vadovaujamai koalicijai sudaro sunitų kareiviai, pasivadinę Musulmonų Armija, su kuria tenka kovoti Irako nacionalinei kariuome-

Ukrainos antruosius prezidento rinkimus stebėjusios tarptautinių organizacijų delegacijos - Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo, Europos Parlamento, NATO asamblėjos ir JAV Senato Užsienio reikalų komiteto pirm. sen. Richard G. Lugar, kuris vadovavo Amerikos delegacijai, pareiškė, kad Ukrainos rinkimai prasilenkė su demokratiniais principais. Paskelbta, kad laimėjo prorusiškos orientacijos min. pirm. Viktor Yanukovich, bet ne opozicijos kandidatas V. Yuchenko. Šimtatūkstantinės minios Kijeve demonstravo prieš nedemokratiškai valdžios pravedus Ukrainos prezidento antrojo turo rinkimus.

AFP/Scanpix

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TIESA VISUOMET SVARBESNĖ

Čilėje Rusijos prezidentas V. Putin Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui G. Bush aiškino, kad Rusijos demokratija turi būti kitokia negu Vakaruose, ji turinti būti “rusiška”. Jam tradiciškai paramą rodo Prancūzija, Vokietija, Italija. Prancūzijos prez. Jacques Chirac savo vizito metu Vengrijoje pasisakė matantis Rusiją kaip atsvarą Jungtinių Amerikos Valstijų supervalstybei ir tą savo pareiškimą baigė sakydamas, kad Europos Sąjunga privalo rodyti daugiau pagarbos Rusijai, nes “Rusija labai stengiasi vėl atrasti vietą pasaulyje. Labai svarbu, jog Europos Sąjunga su ja užmegztų ir palaikytų tvirtus ryšius”, - priekaištaudamas teigė Chirac, nes Europos Sąjunga nėra “pakankamai atvira” Rusijos atžvilgiu.

Tačiau Baltijos ir Skandinavijos kraštai pasisako už “šaltesnę” laikyseną Maskvos atžvilgiu. Stokholmas ir Kopenhaga ne kartą kritikavo Italijos premjerą Silvio Berlusconi už bandymus pateisinti Rusijos vykdomą politiką Čėčėnijoje. Rusijos prezidentas tokio palankumo susilaukė todėl, kad prisijungė prie “taikųjų stovyklos”, tai yra, prie nepritariančių invazijai į Iraką. Tuo būdų jis užsitikrino J. Chirac ir Vokietijos kanclerio Gerhard Schroeder palaikymą beveik visuose klausimuose ryšium su pasaulio įvykiais. Prancūzija ir Vokietija, pasisakančios prieš Ameriką, mato tik Rusiją savo sąjungininke.

Rusijos Dūma pastaruoju metu priėmė nutarimą “Dėl Pabaltijo išvadavimo 60-mečio”, kuriame smerkiamas nacių ir sovietų okupacijų sulavinimas Baltijos šalyse ir merkiamai reikalavimai Rusijai kompensuoti 50 metų trukusios sovietinės okupacijos žalą. Tai reiškia, kad Maskva ir toliau tęsia Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų valstybių okupacijos pateisinimo politiką. Kremlius neatsisako plėsti savo įtaką bet kokiais būdais Pabaltijo valstybėse. Kremlius net vėl drįsta klastoti istorinius faktus, kad tos šalys nebuvo okupuotos. Rusijos Dūmos deputatai pareiškia: “Iš esmės dedamas lygybės ženklas tarp fašistinės Vokietijos okupacijos ir Sovietų Sąjungos išlaisvinimo misijos Antrajame pasauliniame kare”. Į tai lapkričio 23 dieną reagavo Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis, pareiškdamas, jog Baltijos valstybėms Antrojo pasaulinio karo pabaiga atėjo tik 1990-1991 metais, nes Sovietų Sąjungos pergalė 1945-aisiais reiškė ne taiką, bet rezistenciją, masines deportacijas ir tautos genocidą. “Rusija yra svarbi Europos Sąjungai, tačiau tiesa visuomet svarbesnė”, pareiškė V. Landsbergis.

Estijos buvęs premjeras Mart Laar taip pat pareiškė, jog Rusijos Dūmos pareiškimas nesiskaito su istorijos faktais. Toks Dūmos pareiškimas ragina mus boikotuoti rusų gegužės 9 d. Maskvoje rengiamą pergalės minėjimą prieš nacių Vokietiją prieš 60 m. Šimtas europarlamentarų – Baltijos ir Britanijos – raštu įspėjo, kad Maskva tuo minėjimu siekia įteisinti Baltijos šalių okupaciją. Rašte pažymima, jog perėmusi Sovietų Sąjungos teises Rusija iki šiol vengia prisiimti atsakomybę už sovietų vykdytus nusikaltimus prieš žmogiškumą ir jų pavergtas valstybes. **O būsimasis Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas lapkričio 23 d. įvykusiame susitikime su Tėvynės sąjungos vadovais atsisakė pasisakyti dėl savo pozicijos dėl SSRS okupacijos žalos atlyginimo.** 2000 metų pabaigoje Lietuvos Seimas priėmė SSRS okupacijos žalos atlyginimo įstatymą, kuriuo įpareigojo Vyriausybę tartis su Maskva dėl tos žalos atlyginimo, kaip kad yra atsilyginusi už nacių skriaudas Vokietijai.

S. Tūbėnas

JAV PREZIDENTAS SUSIRŪPINĖS DĖL DEMOKRATIJOS LIKIMO RUSIJOJE

Jungtinių Valstijų prezidentui George W. Bush nerimą kelia tai, kad valstybės vadovas Rusijoje mėgina paimti visą valdžią į savo rankas, todėl per Čilėje vykusį susitikimą su prezidentu Vladimir Putin jis paprašė paaiškinti, kokios šių permainų priežastys.

V.Putin, atsakydamas į tai, papasakojo G.W.Bushui apie Rusijos istoriją, geografiją ir įvairių tautybių gyventojų mentalitetą, pranešė aukštas pareigas einantis Amerikos pareigūnas. Pasak jo, V.Putin patikino JAV vadovą, kad nori sukurti valstybės valdymo sistemą, pagrįstą demokratijos principais, bet joje turi būti atsižvelgiama į Rusijos istoriją.

V.Putin ir G.W.Bush pirmą kartą po pastarojo perrinkimo antrajai kadencijai kapkričio 20 d. susitiko akis į akį per metinį Azijos ir Ramiojo vandenyno ekonominio bendradarbiavimo (APEC) organizacijos viršūnių susitikimą.

Pasak Amerikos pareigūno, G.W.Bush "pareiškė susirūpinimą dėl to, ką mes girdėjome apie "stabdžių ir atsvarų" sistemą, apie valdžios centralizavimą Rusijoje, ir paprašė, kad Putinas išdėstytų savo požiūrį į tai, kas vyksta Rusijoje, ir paaiškintų priežastis, paskatinusias jį žengti šiuos žingsnius".

Kai V.Putin priėmė spren-

dimą įvykdyti politikos reformą, atsakydamas į teroro aktus Rusijoje, ir šalies viduje, ir Vakaruose jį imta kaltinti demokratijos suvaržymais ir nuogąstauti dėl totalitarizmo sugrįžimo. V.Putin per klusnią Dūmą ketina panaikinti gubernatorių rinkimus ir prisiskirti sau teisę skirti regionų vadovus bei atleisti tuos, kurie "prarado prezidento pasitikėjimą".

Atsakydamas į G.W.Bush prašymą paaiškinti tokių permainų būtinybę V.Putin "ėmė nepaprastai ilgai, su visomis smulkmenomis aiškinti" dalykų politinę ir istorinę logiką, nukrypdamas nuo pagrindinės temos į Stalino laikus, sakė Amerikos valdžios atstovas.

Pasak jo, V.Putin papasakojo G.W.Bush, kad Rusijos valdžia mėgina sukurti valstybės valdymo sistemą, pagrįstą demokratijos principais, kurioje "būtų atsižvelgiama į Rusijos istoriją ir išskirtines problemas, išskylančias Rusijai, kaip daugiatautei šaliai, turinčiai didžiulę teritoriją".

Pasak jo, G.W.Bush apibėrė V.Putin papildomais klausimais apie valdžios reformą, "pabrėždamas susirūpinimą ir norėdamas suvokti, kaip konkrečiai tai gali padėti užtikrinti demokratiją Rusijoje".

Ukrainos prezidento rinkimus laimėjo Viktoras Janukovičius, lapkričio 24 d. pranešė Centrinė rinkimų komi-

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

— Keliais sakiniais —

• **Prezidentas Bush**, gavęs raštą iš Valstybės sekretoriaus Colin Powell, kad jis pasitraukia iš pareigų, pasakė, kad “išeina vienas iš svarbiausių mūsų dienų tarnautojų ir diplomatų”.

• **Palestinos laisvinimo** vadovo Yasser Arafat buvo atsisveikinimas Kaire, Egipte, tačiau palaidotas Ramallah, Izraelyje. Palestinos parlamento pirmininkas perėmė organizacijos vadovybę 60 dienų laikotarpiui. Jis žinomas kaip Abu Ala.

• **Britanija, Prancūzija** ir Vokietija pareikalavo, kad Irano vyriausybė sustabdytų savo branduolinių ginklų programą. Vyriausias Irano vadovas pareiškė, kad Iranas negamina ginklų, o tik planuoja elektros gamybą.

• **Dramblio kauko kranto** vadovas Laurent Gbagbo apšaudė raketomis prancūzų kariuomenę. Prancūzai sunaikino šalies aviaciją. Tas sukėlė “vaikų kariuomenės” vykdomą maištą Abidjane, pradėjo civilinį karą.

• **Prezidentas Bush** pradė-

jo keisti vyriausybės kabineto tarnautojus. Pasitraukė iš pareigų vyriausias prokuroras John Ashcroft ir Don Evans, prekybos sekretorius. Į darbą pakviestas teisinis patarėjas Alberto Gonzales.

• **Naujas** nuosaikus respublikonas pradėjo kampaniją prieš nuosaikų respublikoną Arlen Specter, kuris siekia vadovauti Senato teisingumo komitetui. Jis gali būti per daug nuolaidus skirstant teisingumo pozicijų vietas.

• **Vokietijos** vyriausybė atšaukė planuotą šventę, kuri turėjo paminėti Vokietijos sujungimą. Ta proga Berlyne lankėsi Britanijos sosto įpėdinis Čarlis, lyg norėdamas atsiprašyti už Vokietijos miestų bombardavimą karo metu.

• **Popiežius** Jonas Paulius II-sis paskelbė, kad šaukiamas antrasis ekumeninis Afrikos vyskupų sinodas. Popiežiaus dokumentas vadinamas “Ecce-sia in Africa”. Po Palestinos vadovo Arafato mirties, popiežius išreiškė savo užuojautą Arafato giminėms. Nuo 1982 metų popiežius 12 kartų susitiko su Arafatu privačioje

sija. Komisijos pirmininkas Sergejus Kivalovas žurnalistas pasakė, kad V.Janukovičius surinko 49,46 procento rinkėjų balsų, o Viktoras Juščenko - 46,61 procento.

Tuo tarpu Vakarų remiamo ir prezidentu lapkričio 23 d. pasiskelbusio Viktoro Juščenko atstovai teigia, jog V.Juščenko siūlo surengti pakartotinius rinkimus. Jo keliama sąlyga - rinkimai turi vykti sąžiningai, o jų eigą turi prižiūrėti nepriklausomi pareigūnai.

"Neprieštaraujame, kad būtų pakartotas antrasis prezidento rinkimų turas, su sąlyga, jei būtų išrinkta sąžininga Centrinė rinkimų komisija", - sakė jis dešimties tūkstančių Kijeve susirinkusių savo rėmėjų.

Susirinkusiųjų prie CRK pastato nėra tiek daug - pranešama, jog čia yra apie tūkstantis Viktoro Janukovičiaus ir keliasdešimt Viktoro Juščenko rėmėjų. Dauguma pastarųjų pajudėjo link Kijevo centre kelias dienas tebevykstančio daugiataukstantinio V.Juščenko rėmėjų mitingo.

Iš įvairių šaltinių pasipylus kartais prieštarangiems pranešimams apie į Kijevo centrą ir link CRK judančias autobusus su milicininkais kolonas bei į Kijevo oro uostus gausiai atvykstančius lėktuvus (taipogi ir iš Rusijos), V.Juščenko paragino kariuomenę stoti tautos pusėn. www.DELFI.lt

audiencijoje. Jis dažnai sakydavo, kad meldžiasi už palestiniečius ir linki Šventosios žemės taikos ir abiejų šalių sugyvenimo.

• **Japonijoje** tūkstančiai žmonių praleido laikinose palapinėse, pergyvendami pakartotinus žemės drebėjimus. Nuo jų žuvo 24 žmonės. Stipriausias buvo 5.6 balo drebėjimas Richterio skalėje.

• **Buvęs Rumunijos** karalius sutiko gauti iš dabartinės rumunų vyriausybės apie 30 milijonų eurų už nekilnojamą turtą. Karalius Michail buvo priverstas atsisakyti sosto 1947 metais, kai komunistai paėmė valdžią. Karaliaus vyriausia duktė Margarita ir jos vyras Radus Duda galės visą likusį gyvenimą naudotis rūmais, kuriuose karalius gyveno kai prarado sostą.

• **Britanijos** musulmonų dvasininkas Abu Hamz al Masri, yra reikalaujamas perduoti JAV teismui. Jis radikalus musulmonas. Britai atsisakė jį perduoti JAV teismui, nes turi jam užbaigti bylą Anglijoje, kur jis turi 16 kaltinimų ir laikomas sustiprinto saugumo kalėjime.

A. BRAZAUSKAS GYRĖ PATS SAVE

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA). Vyriausybės veiklos ir bendros šalies politikos tęstinumas ne tik leis toliau vykdyti pradėtas reformas, bet ir teigiamai nuteiks “visus Lietuvos gyventojus, mūsų kaimynus, Europos Sąjungą (ES), kolegas premjerus”. Taip prisistatydamas Seimui teigė į Ministro pirmininko postą siūlomas Algirdas Brazauskas.

Prezidentas Valdas Adamkus Seimui pateikė socialdemokratų vado kandidatūrą į premjero postą. Šiuo metu laikinai premjero pareigas einančio A. Brazausko kandidatūrą pasiūlė valdančiąją koaliciją sudarančios politinės jėgos - Socialdemokratų partija, Naujoji sąjunga, Darbo partija bei Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga.

Prisistatydamas Seimui, A. Brazauskas daugiausia kalbėjo apie ankstesniosios Vyriausybės, kurios vadovu jis buvo pusketvirtų metų, nuopelnus.

Jis priminė, kad šiemet Lietuva tapo ES ir NATO nare, o “mūsų ekonomika padarė didelį šuolį į priekį”. 2000 metais mūsų šalies bendrasis vidaus produktas (BVP) sudarė tik 35 proc. ES vidurkio, o šiandien siekia 46 proc. Pagal šį rodiklį mūsų šalis pasivijo Lenkiją ir Estiją. Tiesa, BVP vienam gyventojui išlieka 6-7 kartus mažesnis nei Danijoje arba Suomijoje.

BVP, nulemiantis “biudžeto augimą, socialinę pagalbą žmonėms, mokestinės bazės plėtrą”, per pastaruosius ketverius metus išaugo 37 proc., visų sričių finansavimas - maždaug pusantro karto. “Tapome viena pirmaujančių ES šalių pagal BVP augimą. Tokie tempai - 8-9 proc. visą naują kadenciją gal ir nebus išlaikyti, bet 20-25 proc. BVP augimą galime pasiekti”, - teigė laikinasis Ministras pirmininkas.

Anot jo, tolesnį augimą turėtų užtikrinti narystės ES suteikiamų galimybių panaudojimas. Iki 2006 metų Lietuva iš ES biudžeto turėtų gauti 2,6 mlrd. eurų, iš kurių 39 proc. atiteks žemės ūkiui.

Didesnio naujosios Vyriausybės dėmesio esą pareikalaus infrastruktūriniai objektai - aukštos įtampos elektros linijos statyba, europinės vėžės geležinkelio nutiesimas, kelių plėtra, veiklos sinchronizavimas su kaimynais - Latvija, Estija, Lenkija.

A. Brazausko teigimu, ne mažiau svarbi nei BVP augimas bus ekonomikos kokybė. “Šiandien 20 proc. pramoninės produkcijos sudaro technologijų gamyba - elektronika, programavimas, informacinės

technologijos. Šis skaičius yra mažas, jį turime gerokai padidinti”, - pabrėžė kandidatas į premjerus.

Kaip akcentavo socdemų vadas, biudžetas - “visos ekonomikos ir plėtros veidrodis” - auga ir yra vykdomas. “Šiandien mes perpildome biudžetą keliais šimtais milijonų. Vienintelė Mažeikių rajono savivaldybė neįvykdo biudžeto. Visi kiti vykdo ir turi 200-230 mln. litų perpildymą. Tai yra didelė paspartis sprendžiant žmonių interesus vietoje”, - kalbėjo A. Brazauskas.

Tačiau kandidatas į Ministro pirmininko postą apgailestavo, kad mūsų šalyje perskirstoma tik 30 proc. BVP, nors ES vidurkis siekia 41 proc. Vienas procentinis punktas Lietuvoje sudaro 636 mln. litų. Latvijoje ir Estijoje šis rodiklis yra 6-7 punktais didesnis.

“Vienas iš pagrindinių mūsų uždavinių ateityje - dėti visas pastangas ir didinti perskirstomąją dalį, - teigė A. Brazauskas. - Visų pirma visi verslininkai turi mokėti mokesčius. Lietuvoje klaidžioja milijardai neapmokestintų lėšų. Antra, turime peržiūrėti kai kuriuos mokesčių sistemos principus: progresinius mokesčius, akcizus. Mes turime mažiausią mokesčių našta ES po Airijos. Biudžetas absoliučia apimtimi aiškiai per mažas, įvertinant ekonomikos augimo tempus”.

Pasak A. Brazausko, Lietuva sėkmingai laikosi Stabilumo pakto reikalavimo - fiskalinis deficitas kitais metais neturėtų viršyti 2,5 proc. “Tai nėra daug. Kai kas mus rodo pavyzdžiu, nes nemažai ES valstybių dėl šio rodiklio turi problemų. Net didelės valstybės turi 3-5 proc. fiskalinį deficitą”, - sakė socialdemokratų vadovas.

Jis džiaugėsi, kad pastaraisiais metais ne tik sumažėjo valstybės skola, bet ir padidėjo visuomenės skolinimasis. Tiesa, bendra kreditų suma sudaro tik 22 proc. BVP, arba trečdalį ES vidurkio. A. Brazauskas apgailestavo, kad bankuose išaldyti “milžiniški finansiniai resursai”. “Mano, kaip premjero, ir Vyriausybės uždavinys - drąsinti verslą skolintis, plėsti skolinimosi sąskaita. Verslas pastaruoju metu tapo akivaizdžiai pelningas. Taip atsiranda papildomos garantijos, galimybės kreditus gražinti”, - pažymėjo kandidatas į Ministro pirmininko postą.

A. Brazauskas priminė, kad per praėjusią kadenciją pensijos išaugo vidutiniškai 90 litų, tokius augimo tempus planuojama išlaikyti ir ateityje. Kartu ketinama spręsti kitas socia-

Lietuvos ambasadoje Washingtonė paminėta mūsų kariuomenės 86-oji sukaktis. Kalba LR ambasadorius Vygaudas Ušackas, kairėje, šalia plk. Romualdas Petkevičius, Lietuvos Gynybos ataše JAV, Kaspars Ožuolins, Latvijos ambasados JAV patarėjas, dr. Vaidotas Urbelis, KAM Gynybos dep. direktorius ir Renius Pleškus, KAM Gynybos štabo komandoras leitenantas.

LR ambasados nuotr.

EUROPOS FONDŲ LĖŠAS PANAUDOTI PADĖS BENDRADARBIAVIMAS SU BRIUSELIU

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA). Norėdama panaudoti kuo daugiau Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų lėšų, Lietuva turi kuo glaudžiau bendradarbiauti su Briuseliu ir griežtai laikytis nustatytų procedūrų, tvirtina naujosios Europos Komisijos (EK) narė Dalia Grybauskaitė.

“Būtinai glaudus bendradarbiavimas su specialistais ir tarnybomis Briuselyje, mat būtent čia tvirtinami dauguma struktūrinių fondų, ypač Sanglaudos fondo projektų. Taip pat reikia griežtai laikytis visų procedūrų, nustatytų taisyklių - tiek ES teisės aktų, tiek Lietuvos įstatymų, ypač dėl viešųjų pirkimų”, - “Žinių radijo” laidoje “Pozicija” kalbėjo už biudžetą ir finansines programas atsakinga komisarė.

Aplinkos ministro pretenduojantis likti Arūnas Kundrotas prieš kurį laiką spaudoje buvo apkaltintas neefektyviu ir neskaidriu ES lėšų naudojimu. 2000-2003 metais buvo patvirtinta 19 aplinkosaugos projektų,

lines problemas - paramą žmonėms su negalia, mažas pajamas gaunančioms šeimoms. Be to, planuojama bent penktadaliu padidinti minimalų atlyginimą - iki 600 litų.

Kartu socdemų vadovas pasipiktino išliekančia tradicija mokėti “dvigubą atlyginimą” - oficialų ir neoficialų. Taip esą verslininkai skriaudžia darbuotojus, kurie netenka socialinių garantijų, galimybių imti paskolas. Be to, esą pernelyg mažai, palyginti su ekonomikos vystymusi, auga atlyginimai - pastaraisiais metais jie padidėjo tik 7 proc.

kurių vertė siekia 225,4 mln. eurų, pusę šios sumos yra numatyta dengti ES lėšomis. Tačiau Lietuva iki šiol esą sugebėjo panaudoti tik maždaug 13 proc. ES jai skiriamų pinigų.

Pirmąją darbo naujose pareigose dieną D. Grybauskaitė sulaukė nemažai Europos Parlamento (EP) narių pastabų buvusiai Europos Komisijai dėl atmetimo bloko narių požiūrio į ES lėšų panaudojimą. Pirmadienį komisarė dalyvavo klausimuose EP Biudžeto kontrolės komitete, kur buvo pateiktos Audito teismo išvados dėl 2003 metų biudžeto vykdymo.

Europarlamentarai priekaištavo dėl įvairių techninių dalykų - biudžeto valdymo, procedūrų laikymosi, sąskaitybos. Pasak komisarės, daugiausiai pastabų komiteto nariai pareiškė dėl kai kurių struktūrinių fondų panaudojimo, t. y. tos dalies, už kurią atsakingos pačios bloko narės. ES narės naudoja maždaug 80 proc. organizacijos biudžeto lėšų, ir tik penktadalį tiesiogiai skirsto Komisija.

“Nepaisant to, kad tik pirmą darbo dieną ir praėjusiais metais manęs Komisijoje dar nebuvo, visa atsakomybė už tai, kas buvo daroma pernai, krenta ant mūsų pečių”, - pabrėžė pareigūnė.

Jos teigimu, dėl ne itin kokybiškų ES narių prognozių ir nepakankamai kruopštaus prognozių patikrinimo praėjusių metų biudžete buvo užfiksuotas perviršis. Tiesa, šiemet jo turėtų būti išvengta. “Finansinių nesklaidumų elementų esama įvairiose šalyse. Jie gali viską sugadinti lyg šaukštas deguto sugadina

medaus statinę”, - apgailestavo D. Grybauskaitė. Ji taip pat dalyvavo Bendrųjų reikalų tarybos (BRIST) susitikime, kur buvo aptariama finansinė perspektyva 2007-2013 metams. Nuomonę dėl Romano Prodi vadovaujamos Komisijos parengto perspektyvos varianto turės pareikšti ne tik BRIST, bet ir Finansų ministrų taryba bei EP.

Anot D. Grybauskaitės, visai Europai būtų naudinga, jei finansinė perspektyva būtų patvirtinta kitų metų viduryje. Jei dėl perspektyvos būtų diskutuojama tiek, kiek leidžiama - iki 2006 metų, gali būti nespėta paruošti visas programos ir dokumentus joms įgyvendinti.

Komisarės įsitikinimu, norint užtikrinti pastovų ES augimą ir konkurencingumą bei išspręsti socialines problemas, būtina peržiūrėti bloko finansinės politikos prioritetus. “Visos šalys kalba, kad biudžeto prioritetai turi būti pritaikyti XXI amžiaus iššūkiams. Jie turi skatinti augimą, europinio socialinio modelio išsąveikimą, konkurencingumą. Deja, kol kas kalbos lieka kalbomis - Europos augimas lėtas, nemažos socialinės problemos. Tačiau jei šalys apsisprendžia turėti naujus prioritetus, biudžetas turi keisti savo struktūrą ir atitikti naujus gyvenimo iššūkius”, - pažymėjo pareigūnė.

Pasak D. Grybauskaitės, iki šiol nemažai valstybių siekia išlaikyti mažus įnašus į organizacijos biudžetą, tačiau po ES plėtros to esą nepakanka. Lietuva šiuo klausimu kol kas laikosi nuosaikiai, tačiau naujokėms, kurioms tenkančios išmokos yra didesnės nei jų įmokos, naudingiau turėti didesnę biudžetą.

**LR AMBASADOJE
VAŠINGTONE PAMINĖTA
LIETUVOS
KARIUOMENĖS 86-ERIŲ
METŲ SUKAKTIS**

Lapkričio 23 d., antradienį, LR ambasadoje Vašingtone paminėta Lietuvos karių diena ir Lietuvos Kariuomenės 86-erių metų sukaktis.

“Per neilgą 14 Nepriklausomybės metų laikotarpį Lietuvos Kariuomenė tapo pasirengusi apginti ne tik savo valstybę ir jos piliečius, bet ir prisidėti prie taikos ir stabilumo užtikrinimo “karštuose” pasaulio taškuose. Šiandien prisimename ir dėkojame Lietuvos kariams, kurie, gindami Irako, Afganistano, Kosovo gyventojų laisvę, kartu gina ir Lietuvos laisvę,” ambasadoje surengto priėmimo metu kalbėjo ambasadorius Vygaudas Ušackas. “Beveik 100 Lietuvos karių Irake yra geriausios pavyzdys kaip neseniai iš autoritarinio valdymo išsivadavusi valstybė per trumpą laiką tapo demokratine valstybe, ginančia laisvės ir žmogaus teisių idealus už savo regiono ribų,” kalbėjo ambasadorius.

Susirinkusius svečius pasveikino Lietuvos gynybos atašė JAV pulkininkas Romualdas Petkevičius. “2004 metai yra istoriniai metai tiek Lietuvai, tiek ir Lietuvos kariuomenei. Lietuva pirmą kartą švenčia Karių dieną, būdama NATO - sėkmingiausios ir pajėgiausios istorijoje karinės organizacijos - nare. Narystė NATO yra šalies pripažinimas, prestižas, tačiau kartu ir atsakomybė. Dalyvavaudami tarptautinėse misijose mūsų kariai ne kartą įrodė, kad yra lygiaverčiai ir patikimi sąjungininkai.”

Ambasadoje Vašingtone Lietuvos karių ir kariuomenės 86-ečio garbei surengto priėmimo metu buvo eksponuojama asmeninė Amerikos legiono lietuviško posto nario Henry Gaidis paroda “Lithuanian Militaria Heraldic” - Lietuvos karių, tarnavusių įvairiose armijose, atributika. *LR ambasados inf.*

**LIETUVIŲ FONDO POKYLIS
BUVO SMAGUS**

**Įteikta dr. A. Razmos vardo premija
ir stipendijos studentams**

Kaip ir kiekvienais metais, taip pat ir šiemet Lietuvių fondo PL centre Lemonte rengiamas rudeninis pokylis buvo populiarus ir nusisekęs bei linksmas. Dar gerokai prieš jo pradžią buvo užsakytos visos vietos, kas nedažnai pasitaiko kitų organizacijų ruošiamuose renginiuose.

Aišku, tai galima suprasti, nes Lietuvių fondas nėra eilinė organizacija ir jos teikiama parama per ilgus dešimtmečius naudojosi tiek pavieniai asmenys ar jų telkiniai, kuriems reikėdavo pinigų jų projektams įgyvendinti. Žinoma, jau neskaitant tūkstančių studentų gavusių paramos čekius studijoms.

Ir šį kartą net 31 studentas, iš gausaus stipendijas gavusio būrio, asmeniškai čia atvyko atsiimti čekių. Jie ir jų draugai labai pajauinino pokylio publiką ir susirinkusieji vyresnieji galėjo pasigrožėti jaunimėliu. Be to, susirinkusius patraukė ir visuomeninės premijos laureatas prof. Vytautas Landsbergis, nors tik paskutinėmis dienomis sužinota apie jo ligą ir negalėjimą leistis tolimon kelionėn į Čikagą. Bet jį pavadavo irgi čia retai pasirodanti jo žmona Gražina Ručytė-Landsbergienė, kuri atsiėmė 25 tūkstančių dolerių čekį, o taip pat susirinkusiems pasakė ilgesnę kalbą ir perskaitė savo vyro padėkos žodį.

**SVEIKINO LIETUVOS
AMBASADORIUS
VYGAUDAS UŠACKAS**

Tuoju po atidarymo, kuri atliko LF valdybos narė Ramona Steponavičiūtė-Žemaitienė, ir kun. Algirdo Palioko perskaitytos invokacijos, prabilo Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas, nepagailėjęs gražių žodžių Lietuvių fondo darbuotojams ir laureatui prof. Landsbergiui ir jį čia atstovavusi

siai žmonai Gražinai.

Prie mikrofono pakviestas LF valdybos pirm. Arvydas Tamulis čia pabėrė viltingų minčių, sakydamas, jog ateityje būtų gera per metus lietuviybės reikalams paskirti ne vieną, bet du milijonus dolerių. Jis todėl pareiškė, jog 2005 skelbiami naujų narių verbavimo metais, ypatingai daugiau narių laukiant iš jaunųjų tarpo. Čia kalbėtojas nurodė gražų pavyzdį, kad į LF įrašytas dar vienerių metų neturintis LF veikėjos R. Žemaitienės sūnelis. Taip pat pažymėta, jog Krutulių šeima šio pokylio proga savo įnašus papildė dar 5 tūkst. dolerių.

Pasistiprinus “Bravo Catering” paruoštomis skanomis vaišėmis, pokylio programa buvo tęsiama toliau. Čia kalbėjo dr. Antano Razmos vardo visuomeninės premijos skyrimo komisijos pirm. Vytautas Kamantas, kuris davė detalių – kaip buvo paskirta ši premija prof. V. Landsbergiui (iš viso buvo pasiūlyti 28 kandidatai – 16 pavienių asmenų ir 12 organizacijų), o taip pat išskaičiavo ir komisijos narius (jų buvo 6 : 3 iš Lietuvos ir tiek pat iš užsienio).

LF garbės komiteto pirmininkas dr. Jonas Valaitis suminėjo laureato prof. V. Landsbergio nuopelnus, o be to priminė, jog tai jau ketvirtoji LF dr. A. Razmos vardo premija ir kad anksčiau jas yra gavusi Vasario 16-sios gimnazija, Vilniaus styginis kvartetas, Kauno kardiologijos klinika su vadovu prof. dr. Arimantu Dumčiumi. Jis vėliau įteikė prof. Landsbergio žmonai premiją patvirtinančią ženklą ir 25 tūkst. dolerių čekį.

Po to viešnia gana šiltais žodžiais atsiliepė apie savo žymųjį vyrą, išskaičiavo kitus jam suteiktus apdovanojimus. Ji taip pat perskaitė ir savo vyro laišką, kuriame profesorius

Lietuvių fondo garbės narys dr. Jonas Valaitis įteikia Dr. Antano Razmos vardo 25,000 dolerių premiją, skirtą Europos Parlamento nariui, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo svarbiausiam asmeniui, Kovo 11-ąją paskelbus Lietuvą vėl nepriklausoma valstybe, profesoriumi Vytautui Landsbergiui, o jam negalint dalyvauti priėmė jo žmona Gražina Landsbergienė. *E. Šulaičio nuotr.*

išsakė savo dėkingumą už tokį įvertinimą, o taip pat atsiprašė, negalėdamas asmeniškai dalyvauti.

Nė kiek savo įdomumu nusileido kitas oficialiosios dalies punktas-studentams stipendijų čekių įteikimas. Čia studentus iššaukė Pelno skirstymo komisijos pirm. Kęstutis Ječius, o patį įteikimą atliko LF Tarybos pirm. dr. A. Razma. Vėliau stipendininkų vardu padėkos žodį tarė vyriškos giminės atstovas Tadas Kubilius, nežiūrint, kad dauguma apdovanotųjų buvo merginos.

Susirinkusieji dar ilgai miksino kojas, skambant retai lietuvių tarpe girdimo Broniaus Mūro orkestro garsams, kurie tęsėsi iki vidunakčio ir be pertraukos skambėjo erdvioje Pasaulio lietuvių centro salėje.

Edvardas Šulaitis

**JAV LB KULTŪROS
PREMIJOS**

Dienraščio ir savaitraščio 2004.11.06 laidose gražiai aprašytą premiją skoningai suruoštą įteikimo šventė. Gaila, kad aprašymuose praleistas vienas svarbus faktas.

Laureatus, JAV LB Kultūros tarybą ir jos įvertinimo komisijas sveikino ir Lietuvių fondo Tarybos narys Kęstutis Ječius. Jis raštiškai buvo įgaliotas atstovauti Lietuvių fondą ir jos valdybos pirmininką Arvydą Tamulį. Gaila tik, kad jam nebuvo suteikta proga savo sveikinimą išreikšti iš tribūnos su kitais sveikintojais.

Lietuvių fondas per Pelno skirstymo komisija ir toliau yra pasiryžęs remti JAV LB kultūrinės šventės ir nusipelnusius laureatus.

Lietuvių fondo inf.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

**(1988 - 1990 M.)
LXXVI**

Buvo surengtas mitingas. [...] Mitingo metu atominės elektrinės vadovas ir politiniai veikėjai skleidė absurdiškus [...] gandus, kaip antai: kad bus surengtas referendumas Sniečkaus miesto atsisiskyrimo nuo Lietuvos Respublikos, kad sąjunginė žinyba sudarys galimybes visiems gyventojams išvažiuoti, įsikurti kitur Tarybų Sąjungoje ir uždarys elektrinę. [...] Politinę padėtį Lietuvoje gali

destabilizuoti ir kiti dalykai. Ypač pavojinga, kai tie dalykai gali pasitarnauti mūsų didžiojo politinio oponento interesams. [...] Mums reikėtų žinoti, kad Vilniaus Spalio rajono partinis aktyvas (matyti, yra kokia nors organizacija) pareiškė protestą ir nesutikimą su mūsų nutarimais kaip antiliaudiškais ir neišreiškiančiais visų Respublikos gyventojų interesų."

Lietuvos Nepriklausomy-

bės atkūrimo akto paskelbimas, Lietuvos Respublikos Laikinojo Pagrindinio Įstatymo (t.y. laikinosios Konstitucijos) priėmimas, paskelbimas, kad negalioja Lietuvoje SSRS visuotinės karinės prievolės įstatymas, kad sąjunginio ir sąjunginio-respublikinio pavaldumo valstybinės įmonės, įstaigos ir organizacijos pereina Lietuvos Respublikos jurisdikcijai ir kiti Lietuvos Respublikos AT pri-

imti įstatymai, nutarimai buvo itin skaudūs smūgiai okupacinės valdžios struktūroms, ištikimiesiems SSKP ir SSRS gynėjams. Ir šie "mitinginė" kovą ėmė keisti į smurtinę.

Kai nepriklausomos Lietuvos atkūrimo šalininkai turėjo rengtis atlaikyti M. Gorbachiovo, SSKP CK gruodžio, vasario mėnesių plenumų spaudimą, organizuoti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rinkimus, pagaliau spręsti Lietuvos Nepriklausomybės klausimus, bolševikinių stagnatorių LKP "ant SSKP platformos", jos Laikinasis CK ypač stengėsi sustiprinti savo organizaciją,

visokiais būdais pagausinti jos narių skaičių. LKP (SSKP) CK lyderiai jautėsi tvirtai, nes buvo įsitikinę, kad Maskva ilgai netoleruos "savavaliavimo" Lietuvoje, tuo labiau kad minėtame SSKP CK vasario 7 d. plenumo jiems buvo pažadėta visa būtina parama.

**M. BUROKEVIČIAUS IR
JO PARTIJOS VEIKLA**

Po SSKP CK 1990 m. vasario 5-7 d. plenumo Maskva ėmė visokeriopai remti M. Burokevičiaus partiją, kurios CK nesvyruodamas skelbė ištikimybę SSKP, ragino visomis galiomis saugoti "vieningą" SSRS ir t.t.

(Bus daugiau)

Po Lietuvių fondo dr. Antano Razmos visuomeninės premijos įteikimo prof. Vytautui Landsbergiui, kurią priėmė Gražina Landsbergienė, su ja nuotraukoje Lietuvos Generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius, Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas, LF valdybos pirm. Arvydas Tamulis, LF tarybos pirm. Dr. Antanas Razma, Garbės konsulas Stanley Balzekas, dr. Jonas Valaitis ir Violeta Kerelienė.

E. Šulaičio nuotr.

LIETUVOS, LENKIJOS PREZIDENTAI IR EUROPOS SĄJUNGOS UŽSIENIO REIKALŲ VADOVAS TARPININKAUJA UKRAINOS PREZIDENTO RINKIMŲ KRIZĖJE

Vilnius, lapkričio 26 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus penktadienį išskrido į Ukrainą. Penktadienį į Kijevą taip pat vyko Lenkijos vadovas Aleksander Kwasniewski bei Europos Sąjungos užsienio politikos vadovas Javier Solana. Prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė penktadienį *Eltai* sakė, jog V. Adamkus į Kijevą turėtų išskristi “apie pietus”. Tikslesnės vykimo detalės kol kas dar buvo derinamos.

Pasak R. Grumadaitės, dėl planuojamo vizito į Ukrainą bus šiek tiek sutrumpinta trijų Baltijos valstybių vadovų susitikimo Vilniuje programa. Penktadienį Prezidentūroje įvyko trišalis V. Adamkaus, Latvijos prezidentės Vairas Vykės-Freibergos ir Estijos vadovo Arnold Ruutel susitikimas.

Lenkijos ir Lietuvos vadovus tarpininkauti politinės krizės sureguliuojime paprašė kadenciją baigiantis Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma.

Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos yra pareiškusios, kad rinkimai Ukrainoje vyko pažeidžiant tarptautines normas, ir reikalauja ištirti pažeidimus bei perskaičiuoti balsus.

Tuo tarpu Rusijos prezidentas Vladimir Putin oficialiai jau pasveikino Ukrainos centrinės rinkimų komisijos Prezidento rinkimų laimėtoju paskelbtą Vladimira Janukovičių.

Varšuva, lapkričio 26 d. (Reuters-ELTA). Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski vyko į Ukrainą lapkričio 26 d. kaip tarpininkas, siekiantis padėti sureguliuoti politinę krizę, kuri ištiko šalį

po ginčytinų prezidento rinkimų. A. Kwasniewski Kijeve susitiko su kadenciją baigiančiu prezidentu Leonidu Kučma.

A. Kučmos atstovė spaudai Olena Hromnytska patvirtino šią žinią telefonu iš Kijevo vėlai ketvirtadienį vakare, tačiau atsisakė pateikti daugiau informacijos.

Pasak diplomatinių šaltinių Varšuvoje, Lenkijos prezidentas imsis tarpininko vaidmens Kijeve. A. Kwasniewski kanceliarija kol kas šios informacijos taip pat nekomentuoją.

Tūkstančiai provakarietiškojo kandidato Viktoro Juščenkos šalininkų išėjo į gatves protestuodami prieš suklaidotus rinkimų rezultatus, kurie rodo Maskvos remiamo šalies vyriausybės vadovo Viktoro Janukovičiaus pergalę.

A. Kwasniewski palaiko glaudžius ryšius su L. Kučma ir yra Ukrainos ryšių su Vakarais bei Europos Sąjunga propaguotojas.

Lenkijos prezidentas mini trijų pakopų kompromisą, kuris apimtų rinkimų rezultatų patikrinimą, rezultatų anuliuojimą ten, kur užregistruota daugiausia pažeidimų, ir konfliktuojančių jėgų pasižadėjimą nesiimti smurtinių veiksmų.

“Ukrainiečiai privalo susėsti apie derybų stalą ir susitarti dėl šalies ateities”, - sakė jis, taip primindamas apie derybas Lenkijoje 1989 metais, po kurių buvo surengti pirmieji demokratiniai rinkimai per daugiau nei keturis dešimtmečius.

Derybų tarpininku be A. Kwasniewski minimas ir Lietuvos prezidentas Valdas

Adamkus, praneša *Reuters*.

Kijevas, lapkričio 26 d. (ELTA). Iš Kijevo praneša *Eltos* specialusis korespondentas Virgis Valentinavičius. **Tarpininkavimo misija Ukrainoje pakelia Lietuvą į naują tarptautinės politikos lygį.** Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus atvyko į Kijevą tarpininkauti sprendžiant Ukrainos prezidento rinkimų krizę.

Specialiu skrydžiu atskridęs lėktuvas nusileido Kijevo oro uoste 14.30 val. Planuojama, kad netrukus V. Adamkus susitiks su Ukrainos prezidentu Leonidu Kučma, o 15 val. numatomas keturšalis susitikimas su L. Kučma, Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski ir Europos Sąjungos užsienio reikalų igaliotiniu Javier Solana.

Pakeliui į Kijevą lėktuve V. Adamkus žurnalistams sakė, jog Lietuvos diplomatai nuo pat Ukrainos krizės pradžios per ambasadą akylai sekė įvykius. Lietuvos prezidentas teigė, jog L. Kučmos kvietimas tarpininkauti per ketvirtadienio pokalbį telefonu buvęs jam netikėtas. Pasak V. Adamkaus, Ukrainos prezidentas pagalbos prašymą motyvavo tuo, kad ukrainiečiai pasitiki Lietuvos prezidentu.

L. Kučma pageidavo, kad dalyvautų ir Lenkijos prezidentas A. Kwasniewski. V. Adamkus pažadėjo iškart susisiekti su Lenkijos prezidentu, ką ir padarė. Tolesni veiksmai bus derinami su Briuseliu. V. Adamkaus žodžiais, ketvirtadienį iki vėlyvos nakties “telefono linijos degė tarp Vilniaus, Kijevo, Briuselio ir Varšuvos”.

Penktadienio rytą L. Kučma dar kartą skambino V. Adamkui paklausti, kada jis

atskris į Kijevą. Kiek vėliau Lietuvos Respublikos prezidentas telefonu kalbėjosi su Europos Sąjungai pirmininkaujančių Nyderlandų Ministru pirmininku Jan Peter Balkenende.

Anot V. Adamkaus, Lietuvos tarpininkavimo misija Ukrainoje yra bendros Europos Sąjungos misijos dalis. “Lietuva veikia Europos Sąjungos politikos rėmuose”, - tvirtino prezidentas. “Tai reiškia Lietuvos pakylėjimą į naują tarptautinių santykių lygį, jos pripažinimą”, - sakė Prezidentas pakeliui į Kijevą.

Pasak prezidento patarėjo Edmino Bagdono, Lietuvos pozicija suderinta su Europos Komisijos pirmininku Jose Manuel Barroso. V. Adamkus aptarė Ukrainos krizę ir su penktadienį Vilniuje viešnagė baigusiais Baltijos valstybių vadovais - Latvijos prezidente Vaira Vyke-Freiberga ir Estijos - Arnold Ruutel.

V. Adamkaus nuomone, pirmiausia Ukrainoje reikia sumažinti įtampą, išsiaiškinti, kas vyksta, ir ieškoti krizės įveikimo būdų.

LIETUVOS IR UKRAINOS PREZIDENTŲ SUSITIKIMAS

Kijevas, lapkričio 26 d. (ELTA). Ukrainos Prezidento užmiesčio rezidencijoje prasidėjo Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus ir Leonido Kučmos dvišalis susitikimas.

Vėliau laukiama keturšalio susitikimo, kuriame dalyvaus Europos Sąjungos užsienio reikalų igaliotinis Javier Solana ir Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski.

UKRAINIEČIUS JAU PASIEKĖ 80 LIETUVOS PARLAMENTARŲ PARAMOS LAIŠKAS

Vilnius/Kijevas, lapkričio 26 d. (ELTA). Ukrainoje viešintis Tėvynės sąjungos atstovai Seimo nariai Julius Dautartas ir Kazimieras Starkevičius dalyvavo Kijeve vykstančiame tūkstantiniame Viktoro Juščenkos šalininkų mitinge, susitiko su opozicijai atstovaujančiais Aukščiausiosios Tarybos deputatais.

Mitinge buvo perskaitytas 80 Lietuvos Seimo narių pasirašytas paramos laiškas, Tėvynės sąjungos pirmininko laiškas V. Juščenkai ir Europos Parlamento nario Vytauto Landsbergio laiškas Ukrainos žmonėms.

Seimo nariai konservatoriai įteikė vienai ryškiausių Ukrainos opozicijos vadovų Julijai Tymošenko Lietuvos valstybinę vėliavą kaip Lietuvos paramos ir solidarumo ženklą.

“Jaučiuosi tarytum vėl grįžom į Sąjūdžio laikus - ta

pati nuotaika, toks pats grėsmingas laukimas, toks pat žmonių ryžtas ir noras būti nepriklausomais”, - taip savo išpuodžius apibūdina Seimo narys Julius Dautartas.

Ukrainoje viešintys Seimo nariai surengs spaudos konferenciją, dalyvaus nepriklausomo “5 kanalo”, kurį promaskvietiška Ukrainos valdžia planavo uždaryti, tiesioginėje laidoje.

BALTIJOS ŠALIŲ VADOVAI - UŽ SAŽININGOS DEMOKRATIJOS ĮTVIRTINIMĄ UKRAINOJE

Vilnius, lapkričio 26 d. (ELTA). Penktadienį Vilniuje susitikę Lietuvos, Latvijos ir Estijos vadovai teigė esantys už demokratijos įtvirtinimą Ukrainoje.

“Mūsų bendra pozicija yra lygiai tokia pati, kaip ir Europos Sąjungos. Mes už demokratijos įtvirtinimą Ukrainoje ir tai turėtų būti padaryta sąžiningu, teisingu rinkimų keliu. Mes už tai, kad būtų dedamos visos pastangos, kad Ukrainos žmonės turėtų galimybę išsakyti savo valią”, - penktadienį pasibaigus trišaliam susitikimui su Latvijos ir Estijos prezidentais spaudos konferencijoje sakė Prezidentas Valdas Adamkus.

Penktadienį Prezidentūroje susitikę prezidentas V. Adamkus, Latvijos prezidentė Vaira Vyke-Freiberga ir Estijos prezidentas Arnold Ruutel aptarė šalių bendradarbiavimo klausimus.

Iškart po minėto trišalio susitikimo V. Adamkus specialiu skrydžiu išskrido į Kijevą, kur kartu su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski bei ES užsienio politikos vadovu Chavier Solana tarpininkaus sprendžiant susidariusią politinę krizę Ukrainoje.

Paklaustas, ar turi kažkokį planą, kaip spręsti Ukrainos krizę, V. Adamkus sakė, jog “planas yra”, tačiau jo atskleisti kol kas negalys.

Iš Ukrainos Lietuvos prezidentas grįš greičiausiai šeštadienį. Lenkijos ir Lietuvos vadovus tarpininkauti sureguliuojant politinę krizę paprašė kadenciją baigiantis Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma.

Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos yra pareiškusios, kad rinkimai Ukrainoje vyko pažeidžiant tarptautines normas, ir reikalauja ištirti pažeidimus bei perskaičiuoti balsus.

Tuo tarpu Rusijos prezidentas Vladimir Putin oficialiai jau pasveikino Ukrainos centrinės rinkimų komisijos Prezidento rinkimų laimėtoju paskelbtą Viktorą Janukovičių.

ROCKFORD, IL

NUOSTABI KERAMINŲ
SODYBA

Jeigu kuris iš mūsų skaitytojų važiuotų į Rockford, IL, arba bent galvotų pravažiuoti per šią ne taip jau toli nuo Čikagos esančią vietovę, turėtų sustoti ir pamatyti nuostabią Jono ir Onutės Keraminų sodybą, jau nuo tolo traukiančią praeivio akį.

Joje rasime 20 pėdų aukščio lietuviškais motyvais išmargintą koplytstulpį, stilizuotą šulinį, kitą senovės lietuvių kiemuose praktikuotą atributiką.

Tai Jono rankų darbas, kuris dar vis tebestebina tos vietovės gyventojus, nežiūrint, kad pats meistras jau prieš 3 metus iškeliavo amžinybėn. O jo palaikai šiandien ilsisi gimtojo Vyžuonų miestelio kapinėse.

Grįžtant į praeitį, reikia pasakyti, kad Jonas buvo tikrai nagingas, o taip pat darbą mėgstantis vyras. Kai šeima gyveno New Yorko apylinkėje – Commack miestelyje, jis ir ten buvo sukūręs panašią lietuvišką salelę.

Tačiau Keraminai labai nuliūdo, kai turėjo ilgų metų darbą palikti, nes reikėjo vykti į Rockford, IL, kur kraustėsi jo bendrovė “Werner-Lambert”. Tai buvo prieš 22 metus, kai turėta energijos vėl viską iš naujo atkurti. O tas užtruko mažiausiai pora metų, nors kai kuriuos įrengimus reikėjo ruošti ilgiau.

Darbavosi ne tik Jonas, bet ir jo žmona Onutė, kuri kaupė iš Lietuvos gaunamus ar atsivežtus tautodailės kūrinius. Pati gamino “šiaudinukus” kalėdinėms eglutėms, vaškines figūras. Visa tai rodydavo ne vien tik Rockforde amerikiečiams, bet kartais surengdavo parodas ir Čikagoje.

Apie jų sodybą plačiai rašė vietinė spauda, rodydavo televizija. Čia plūsdavo rockfordiečiai pasižiūrėti, o jaunavedžiai savo pirmąsias bendro gyvenimo valandas norėdavo įamžinti prie koplytstulpio. Dar ir šiandien tokių netikėtų svečių vis atsiranda.

Neseniai buvo proga po ilgės pertraukos vėl aplankyti Keraminų sodybą. Dabar jos šeiminkė jau 3 metai gyvena ir tvarkosi viena. Jai reikėjo daug vargti ilgus metus slaugant sunkiai sergantį vyrą.

Šiuo metu didžiausia sodybos atrakcija – koplytstulpis vėl sužibėjo gražiomis spalvomis. Jį neseniai nudažė sūnus Vidutis, gyvenantis Čikagos šiauriniame priemiestyje – Niles miestelyje. Tačiau kitus darbus turi atlikti pati Onutė, kuriai tikrai nelengva tvarkyti didžiulį pastatą bei aplinką.

O taip pat ir pridėtinių

darbų netrūksta. Ji kaip tik gavo užsakymą pagaminti “šiaudinukų”, nes ir vėl artėja Kalėdų šventės. O kur gi kitur kreiptis, jeigu ne į Onutę. Jos rūpesčiu Rockfordo Etniniame muziejuje yra didžiulis lietuvių skyrius, kurį vis papildo naujais eksponatais.

Vienas iš didesnių jos darbų – lietuvių atstovavimas įvairiuose renginiuose. Prieš maždaug 40 metų Rockforde gyveno apie 3,000 lietuvių, reikia stebėtis – kur jie dingę. Ir dabar, kai reikia mūsų tautiečius reprezentuoti įvairiuose miesto renginiuose, visada kviečia tik Onutę. Tada ji, užsivelka tautinius rūbus ir važiuoja.

Onutė palaiko ryšį su artimaisiais Lietuvoje, taip pat savo mirusio vyro Jono giminėmis – Vyžuonų seniūnu Vytautu Vanagu. Jis atsiunčia jai laiškus, dėkodamas už įvairią paramą, kuri tęsiasi jau ne pirmi metai.

Ji atsimena, kad Vyžuonuose buvo atšvęsta jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktis, į bažnyčią susirinko šimtai vietinių gyventojų. Toks pat gausus būrys suėjo ir prieš pora metų, kai ji ten nuvežė palaidoti savo a.a. vyro palaikus. Vietiniai gyventojai niekada nepamiršo ir nepamirš a.a. Jono ir Onutės, kurie savo darbais ir gera širdimi laimėjo visų simpatijas.

Po a.a. Jono laidotuvių vietinio rajono laikraštis “*Utenis*” rašė: “Visų Šventųjų ir Vėlinių dienomis bus kam uždegti atminimo žvakutę ant Jono Keramino kapo. Tai padarys dėkingi vyžuoniečiai”.

Keraminams dėkingumą jaučia ir Rockfordo gyventojai. Abu daug yra aukoję vietinėms religinėms institucijoms, pasižymėjo savo labdaringa veikla. Už ją Onutė buvo apdovanota Amerikos revoliucijos dukterų medaliu. Visus įvertinimo ženklus čia sunku išskaičiuoti. Bet to gal ir nereikia, nes jų atlikti darbai patys byloja už save.

Čia norisi palinkėti O. Keraminienei dar nepavargti ir toliau būti Lietuvos “ambasadore” Rockforde!

Edvardas Šulaitis

CHICAGO, IL

JUOZUI GRAUŽINIUI –
100 METŲ

2004 m. spalio 21 d. Juozas Graužinis atšventė savo 100-tąjį gimtadienį. Ta proga Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba aplankė jį ir įteikė gražiai įrėmintą sveikinimą. Tai suteikė jam džiaugsmo ir gražių prisiminimų iš korporacijos gyvenimo.

Korp! Neo-Lithuania įsteigė 1922 m. lapkričio 11 d. ir subūrė gausų būrį patriotinės studentijos. Vienas iš tokių ir

Clevelando lietuviai dalyvavo senatoriaus George Voinovich gimtadienyje. Nuotraukoje senatorius, dr. Viktoras Stankus ir dr. Kristina Stankaitytė-Phillips.

Algio Gudėno nuotr.

CLEVELAND, OH

VISI KELIAI VEDĖ
JURGINĖN

Kiekvieno sekmadienio rytą mes klausome “Tėvynės garsų” radiją. Lapkričio 14 d. – gražų ir saulėtą rytą mūsų radijas pranešė, kad tądien visi keliai veda Clevelando lietuvių į Šv. Jurgio parapijos Rudens šventę. Pievelių pakraščiuose baltavusi šalna mūsų nepabaidė.

Rudens Šventė pradėta Mišiomis, kurias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Bacevičius. Po Mišių skubėjome salėn, kur prie durų vaišių bilietus platino Rimas Minkūnas. Salės stalai buvo gražiai apdengti ir papuošti rudeninių gėlių puokštėmis, o pasieniais buvo išdėstyti gausūs kinietiškos loterijos dovanos. Prie scenos ant stalo radome gražią megztą lovatiesę, Browns futbolininko striukę, dailininkės N. Palubinskienės gėlių paveikslą ir kt. stambesnes dovanas.

Scenoje prie garsiakalbio stalo Kęstutis Civinskas su atžalynu platino laimingus bilietus. Po kiekvienos išplatintos bilietų serijos jaunieji talkininkai suko laimės ratą laimėtojams rasti. Taip buvo išplatinti kalakutai, kuriems atsiimti davė krautuvės kuponus.

Vidurdienį pradėti pietūs, jaunosios mergelės vežiojo vėžimėlius ir pilstė visiems sriubą. Visi mielai srėbėm skanią vištienos sriubą. Pietų patiekalus atsiėmėme salės gale,

kur maisto gaunančių eilutė greit judėjo, nes visų laukė padavėjos su šypsena. Gavome skanią kalakutieną, bulvių košę, kalakuto įdarą, tradicinius kukurūzus, spanguoles ir dubenėlį salotų. Viskas labai skanu, nors vos įstengėme tiek suvalgyti iš kaupinos lėkštės. Prie saldimynų stalo buvo didelis kavos katilas, kartu rinkomės puikų Napoleono arba šokoladinį tortą, radome ir visokius vaisinius pyragus bei pyragaičius. O skaniausias buvo J. Kliorienės razinkinis pyragas.

Salė buvo pilna žmonių, įskaitant sėdinčius senukus ir mažulėlius, kurie dar bėgiojo po stalus. Visiems buvo miela susitikti Jurginės Rudens šventėje. Rimas prie durų tvirtino, kad išpardavė 150 bilietų, o pridėjus mažulėlius – tikriausiai buvo arti poros šimtų galvų. Miela buvo stebėti gausius šeimų stalus. Su J. Klioriene atvyko dukros, sūnūs, svainiai, marčios su vaikais. Kitur susibūrė Giedrės ir Stepo Matų giminė, Juškėnai, klebono kun. J. Bacevičiaus mama ir broliai su šeimomis. Atsilankė ir Lietuvos garbės konsulė Ingrida Bublienė su tėvu. Daug mielų veidų matėme, net sunku visus ir išvardinti.

Kiniečių loterijos traukimus pravedė K.Civinskas ir Janet Verbyla, bei gausaus atžalyno talka – atnešant dovanas ir bilietų maišelius. Didžiosios bilietų traukimą su

mas ponios Onos Šaulienės, Juozas, dabar jau sulaukęs 100 metų, gana gerai atrodo, puikiai orientuojasi, seka pasaulines žinias, mato visiškai gerai, tik kiek sunkiau su vaikščiojimu ir klausia gerokai susilpnėjusi. Gavome visą glėbį sveikinimų iš Lietuvos, iš giminių ir draugų, taip pat ir iš Amerikos prezidento. Visus sveikinimus, nors ir mažom raidėm parašytus, garsiai pats perskaitė.

Juožą pasveikinti jo gimtadienio dieną atvyko Monika ir

jaunimo talka pravedė kun. J. Bacevičius. Jos laimėtojais tapo: 1,000 dol. – Juozas Šlapelis, 500 dol. – Dovydas Rubinski, 300 dol. – Amanda Muliolienė ir po 100 dol. laimėjo Abby Struna ir Julie Robie.

Clevelando **Taupa** padengė Rudens šventės maisto išlaidas. **Taupos** 500 dol. auka padidino Šv. Jurgio parapijos Rudens šventės pelną.

Jurginė dėkoja visiems svečiams ir rėmėjams už jų dalyvavimą bei parėmimą šio renginio. Mes sutelkėme labai reikalingas lėšas, kurios padės mokėti mūsų žiemos išlaidas.

Šv. Jurgio parapija dėkoja visiems, kurie šį mėnesį parėmė jos Šalpos centrą. Buvo sutelkta pakankamai lėšų maistui pirkti, įskaitant 100 kalakutų, kurie buvo išdalinti apylinkės vargšams. Mes kviečiame mus remti gruodžio mėnesį, kad galėtume aprūpinti vargšus šių metų pabaigoje.

Per ateinančias savaites mes tarsimės su Katalikų labdara bei kitais aukotojais, kad ir toliau galėtume tęsti mūsų Šalpos centro veiklą.

Kalėdų plotkeles (kalėdaičius) rasite po Mišių bažnyčios pastate arba savaitės dienomis klebonijoje.

Jau gavome 2005 metų kalendorius. Pasiimkite namo kiek tik reikės. Šv. Jurgio parapija dėkoja savo bičiuliams ir parapijiečiams Jakubauskų Laidotuvių namuose už mums parūpintus kalendorius.

Gruodžio 5 d., po 10:30 val. ryto Mišių kviečiamas Šv. Jurgio parapijos tarybos posėdis salėje. **Gerardas Juškėnas**

Gytis Kriksčiūnai, Valerija Šimkienė, Danguolė Grigana- vičienė ir Vanda ir Vaclovas Mažeikai. Brolis Vytautas suorganizavo puikias vaišes ir visi maloniai praleidom keletą valandų drauge su solenizantu besikalbėdami, dainuodami bei linkėdami Juozui geros sveikatos ir dar daug malonių dienų.

Vaclovas Mažeika

LIETUVA IR PASAULIS

Europos Parlamentui patvirtinus naują Europos Komisiją, joje vienas įtakingiausių biudžeto ir finansinių programų komisarės postas atiteko Lietuvos deleguotai atstovei, buvusiai šalies finansų ministrei Daliai Grybauskaitei. Jos žinioje bus direktoratas, kuriame darbuojasi apie 350 žmonių. Dar net nepradėjusią eiti savo pareigų lietuvę komisarę britai praminė “geležine mergele”. Mat apie jos valingumą, žaibišką reakciją ir griežtumą pasklidusios kalbos baugino nemėgstančius persidirbti eurobiurokratus.

Krovinių tranzito iš Rusijos į Karaliaučių klausimu nėra jokių barjerų. Tai pareiškė Europos Komisijos atstovybės Maskvoje vadovo pavaduotojas Vincent Piquet, komentuodamas lapkričio 25 d. Hagoje įvykusį Rusijos ir Europos Sąjungos viršūnių susitikimą. "Yra iškilusios tik kelios nedidelės techninės problemos, - pripažino jis. - Bet mes tęsiame derybas". V.Piquet priminė, kad "visi fundamentalūs klausimai, susiję su privačių asmenų tranzitu, jau išspręsti". Bet, pabrėžė pareigūnas, "ES negali sutikti su tuo, kad tiek krovinių, tiek privačių asmenų tranzitas per Lietuvos teritoriją nebūtų inspektuojamas".

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius vykusioje iškilmingoje ceremonijoje NATO valstybių ambasadoriams įteikė Krašto apsaugos sistemos proginis stojimo į NATO medalius. “Ypač paskutiniu metu integracijos į NATO laikotarpiu jautėme labai nuoširdžią asmenišką NATO šalių ambasadorių, karinių atstovų paramą, - įteikdamas apdovanojimus sakė laikinasis krašto apsaugos ministras. - Tą darbą jie dirbo ne tik savo šaliai, bet ir Lietuvai. Todėl apdovanojimai - tai simbolinė padėka jiems ir toms šalims, kurioms jie atstovauja”. Krašto apsaugos ministerijoje vykusioje ceremonijoje taip pat dalyvavo kariuomenės vadas generolas majoras Valdas Tutkus, Krašto apsaugos ministerijos valstybės sekretorius Valdemaras Sarapinas, ministerijos sekretoriai.

Prezidentas Valdas Adamkus telefonu kalbėjosi su naujuoju Europos Komisijos prezidentu Jose Manul Barroso. Anot Prezidento spaudos tarnybos, Lietuvos vadovas pasveikino EK prezidentą J. M. Barroso, Europos Parlamentui patvirtinus naująją Europos Komisiją. V. Adamkus padėkojo už Lietuvai išreikštą pasitikėjimą, skiriant Lietuvos atstovę Dalią Grybauskaite į Finansinio planavimo ir biudžeto komisarės postą.

Beveik visų 13 lietuvių parlamentarų gyvenimo tvarka Briuselyje yra panaši. Pirmadienį jie "Lietuvos avialinijų" lėktuvais suskrenda į Briuselį, o ketvirtadienį visi išgarma atgal į Vilnių, nes turi bendrauti su savo rinkėjais, rašoma *"Lietuvos ryte"*. Politikai tvirtina, kad Europos Parlamente daug ramiau, negu Seime. "Čia nėra įtampos, įžeidinėjimų, niekas nepuldinėja asmens. Galiu pasakyti, kad čia mane gerbia. Kitaip, nei buvo Seime", - tvirtina Vytautas Landsbergis.

Lietuvos europarlamentarai buriasi į neoficialų klubą. Strasbūre, iškart po balsavimo dėl pasitikėjimo naująja Europos Komisijos prezidento Jose Manuelio Barroso komisija, Lietuvai atstovaujantys Europos parlamento nariai pirmą kartą susirinko bendrų darbinių pietų, po kurių susitiko su ką tik patvirtinta pirmąją Lietuvos komisarę Dalia Grybauskaite. Pasak europarlamentaro Justo Vinco Paleckio pranešimo spaudai, pasveikinę komisarę ir palinkėję jai sėkmės pradėjus eiti aukštas pareigas Lietuvos atstovai nutarė sukurti neoficialų Lietuvoje išrinktų Europarlamento narių klubą. Kas mėnesį sesijos Strasbūre metu bus rengiami susitikimai su komisarę D. Grybauskaite bei kitais ES komisarais. Esant reikalui bus susitinkama dažniau – Briuselyje arba Strasbūre. Susitikime dalyvavo visi Lietuvoje išrinkti EP nariai, išskyrus Margaritą Starkevičiūtę, kuriai sutrukdė kiti įsipareigojimai, bei tuo metu jau į Vilnių išvykusį Gintarą Didžioką. Lietuvos europarlamentarai aptarė pagrindines aktualijas: Europos Konstitucijos ratifikavimą ir būtinybę supažindinti su šiuo dokumentu kuo daugiau Lietuvos žmonių, geresnę sąveiką tarp Europos Parlamento ir Europos Komisijos, Ignalinos atominės elektrinės uždarymo problematiką, būsimą ES išplėtimą, bei Turkijos narystės perspektyvas ir kitus klausimus.

Lietuva ES turėtų pirmininkauti 2013-2014 metais. Neoficialiomis žiniomis, Briuselyje jau yra apsispręsta dėl pirmininkavimo Europos Sąjungoje (ES) eiliškumo - Lietuva turėtų pirmininkauti 2013-2014 metais vienoje grupėje su Airija ir Graikija. Pasak BNS šaltinių, Lietuva gali tapti pirmąją Baltijos šalimi, pirmininkausiančia ES. Latvija tikriausiai pirmininkaus vėliau vienoje grupėje su Italija ir galbūt Liuksemburgu, o Estija - su Bulgarija ir Didžiąja Britanija.

Naujoji pirmininkavimo ES tvarka yra įtvirtinta spalio pabaigoje pasirašytoje, bet dar neratifikuotoje Europos Konstitucinėje sutartyje.

Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas su buvusiu JAV prezidentu Bill Clinton jo bibliotekos rūmų atidaryme. *Sorin Duvaru nuotr.*

ES UŽDRAUS BALTARUSIJOS PAREIGŪNAMS ĮVAŽIUOTI Į SAVO TERITORIJĄ

Briuselis, lapkričio mėn. 23 d. (BNS). Europos Sąjunga pritarė planui, pagal kurį daugelis aukštų Baltarusijos pareigūnų nebus išileisti į Bendrijos teritoriją. Toks sprendimas buvo priimtas, atsakant į Minsko surengtus rinkimus, kurių rezultatai buvo suklastoti.

ES užsienio reikalų ministrai taip pat pareiškė, kad jie išaldys savo šalių ir Minsko tarpusavio ryšius aukščiausiu lygiu, protestuodami prieš spalį įvykusius parlamento rinkimus ir referendumą, po kurio buvo pakeista Baltarusijos konstitucija ir Aleksandras Lukašenka gavo teisę balotiruotis į prezidento postą trečiajam laikotarpiui.

Nepriklausomų stebėtojų nuomone, balsavimo rezultatai buvo suklastoti.

Ministrai paragino A. Lukašenką pakeisti dešimt milijonų žmonių tautos izoliavimosi politiką. "Europos Sąjunga ketina uždrausti išduoti įvažiavimo vizas pareigūnams, tiesiogiai atsakingiems už sukčiavimus per rinkimus ir referendumą (kurio surengimo teisėtumas užginčytas) ir už taikių demonstracijų slopinimą", - sakoma ministrų pareiškime.

Baltarusijos milicija išvairė mitingus, kilusius po rinkimų spalio 17 dieną, ir areštavo keliasdešimt opozicijos aktyvistų.

Anksčiau vienas ES diplomatų pareiškė, kad preliminarus sąrašas asmenų, kuriems gali būti uždrausta įvažiuoti į Bendriją, bus sudarytas per kelias artimiausias savaites. Į jį įeis Rinkimų komisijos vadovė, Ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) viršininkas, Valstybės saugumo komiteto vadovas, vidaus reikalų ministro pavaduotojas ir prezidento administracijos

vadovas. A.Lukašenka kol kas į jį nebus įtrauktas, sakė diplomatas.

Europos Sąjunga išaldys dvišalius valstybių-narių ir Baltarusijos ministerijų ryšius, Minskas galės oficialiai susisiekti tik su Europos Sąjungai pirmininkaujančia šalimi. Šiuo metu Bendrijai pirmininkauja Olandija.

"Kiti ryšiai su prezidentu A.Lukašenka ir jo vyriausybe, taip pat ir daugiašaliai ryšiai bus kuo labiau apriboti", - sakoma pareiškime.

Rugsėjį Europos Sąjunga iš savo teritorijos išprašė keturis aukštus Baltarusijos pareigūnus, protestuodama prieš

neišaiškintą trijų opozicijos politikų ir žurnalisto dingimą 1999 ir 2000 metais.

ES jau seniai kritikuoja A.Lukašenkos politiką. Baltarusija buvo išbraukta iš sąrašo rytinių ir pietinių kaimynių, su kuriomis Bendrija ketina palaikyti glaudesnius santykius.

Europos Sąjungos šalių ministrai pareiškė, kad ketina stiprinti ryšius su opozicinių politinių grupių Baltarusijoje atstovais ir kitais metais surengti tarptautinę konferenciją, kurioje numatoma apsvastyti, kaip "koordinuoti pagalbą Baltarusijai demokratizuoti".

LIETUVA DALYVAUS KURIANT GREITOJO REAGAVIMO KOVINES GRUPES

Vilnius, lapkričio 22 d. (ELTA). Lietuva dalyvaus kuriant Europos Sąjungos (ES) greitojo reagavimo kovines grupes. Tokią Lietuvos poziciją Briuselyje vykusiame ES gynybos ministrų susitikime išsakė Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorius Renatas Norkus.

Susitikimo metu ES valstybės-narės paskelbė savo planus dėl dalyvavimo kuriant ES greitojo reagavimo pajėgas, rašoma pirmadienį KAM išplatintame pranešime.

Lietuva dėl bendros kovinės grupės sukūrimo tarsis su Lenkija, Vokietija, Slovakija ir Latvija. Tokia bendra, Lenkijos vadovaujama, grupė galėtų būti sukurta po 2009 metų. Iš viso bus sukurta 13 ES kovinių grupių. Pirmosios dvi bus suformuotos jau kitais metais, dar dvi - 2006 metais. Po 2007 metų ES sukurs dar 9 kovines grupes.

R. Norkus susitikime Briuselyje taip pat pažymėjo, kad 2007 metų pirmoje pusėje kaip galimą indėlį Lietuva vienai iš ES kovinių grupių siūlo ne-

didelį logistinį vienetą. "Ir didelė mažos valstybės kontribucija yra svarbi", - pabrėžė R. Norkus. Dėl galimo bendradarbiavimo 2007 metais Lietuva tarsis su olandais bei vokiečiais.

R. Norkus taip pat pabrėžė, kad ES greitojo reagavimo koviniai vienetai turėtų papildyti NATO greitojo reagavimo pajėgas. "ES bei NATO greitojo reagavimo pajėgų rotacijos ciklai turėtų būti suderinti. Tai yra labai svarbu ne tik Lietuvai, kaip mažai valstybei, bet ir kitoms šalims", - sakė KAM sekretorius R. Norkus. Lietuva laikosi principo, kad ES greitojo reagavimo koviniams vienetais bus priskirti tie patys pajėgumai, kurie yra deklaruoti NATO.

ES gynybos ministrų susitikime buvo svarstyti ir kiti ES pajėgumų plėtojimo klausimai, aptartas ES pasiruošimas gruodžio pradžioje iš NATO perimti taikos palaikymo operaciją Bosnijoje ir Hercegovinoje, neseniai įsteigtos Europos gynybos agentūros kitų metų darbo programa.

Doloresa Kazragytė

XXXX

TAS JUODAS DEBESIS

Kai įėjau į palatą, ji neat-sigrėžė. Žinau, nemiega: ma-tau veido profilį, mirksinčius vokus. Žiūri į gelsvais dažais nudažytą sieną. Atsisėdau. Ty-liu. Įėjo slaugė, padėjo ant spintelės lėkštę su pieniška kruopų sriuba, duonos gaba-lėlių:

- Ji nekalbės, - pasakė nei piktai, nei užjaučiamai, - be-veik nekalba. – Ir išėjo.

Padėjau šalia lėkštės man-darinus, šokolado plytelę.

- Neškis atgal, - ištarė žemu, prislopusiu balsu. – Nevalgysiu. Neškis. – Ir vėl guli tylėdama. Nusigrėžusi.

- Ruošiesi badu mirti? – klausiu “žiauriu” tonu.

Tyla.

- Tau patinka čia gulėti? Nenori išeiti? Niekada?

- Man tas pats.

Vaiva, kalbėjau su vedėju. Tave išleis nors šią minutę. Ar nori? (Vaiva buvo apsinuodi-jusi tabletėmis. Žudėsi.)

Vėl tylą.

- Ar nori namo?! – keliu toną.

Neturiu namų...

- Po velnių! – nebeatlaikau.

– Kokią čia tragediją vaidini? Tu pasaulio bamba? Tu vie-nintelė kenčianti? Nelaimin-giausia? Ar tavo vienos moti-na miršta? Ar tave vieną švil-pia lauk iš darbo? Ar tu vie-nintelė, kurią vyras paliko?! Tik tu viena neištvėrei? Tik tu viena žudeisi?! Ajai-jai! Nenori gyventi! Och! Kalbėk, po velnių! – ir kad trenkiau per užpakalį, taip patogiai tam reikalui man atsuktą, vatine antklode uždengtą (neskau-dės).

Reakcija buvo netikėta: po pauzės pradėjo kikenti, garsyn, garsyn... Jau kvatoja ir...ėmė kūkčioti. Visa drebėdama atsigrėžė, įsitvėrė pagalvės kampą, kita ranka užsidengė veidą ir rauduoja. Ašaros drėki-no pagalvės pūkus. Slaugė pravėrė duris, pamojau, kad neitų. O Vaiva pamažu rimo. Sėdėjau. Nieko nesakiau. Ne-guodžiau. Kai visai nutilo, pasakiau nereikšmingai:

- Tavo anūkui jau 6 mėne-siai. Nenori pamatyti?

Tyla.

- Nemyli marčios. Žinau. Širsti ant sūnaus. Bet vaikelis kuo kaltas? Ar jis kaltas, kad Andrius paliko tave ir vedė tavo sūnaus žmonos motiną? Dabar judvi abi jo močiutės, ir nieko nepakeisi. Turi tai priim-ti. Juk ne tu tvarkai žmonių likimus. Sūnus negali mesti žmonos vien dėl to, kad jos motina – jo pamotė. Pasijuok iš gyvenimo režisūros! Ar negalvojai, jog jis tyčia siunčia

kartais tokią “režisūrą”, kad atsipeikėtume nuo savo savi-meilės. Yra vaikelis! Žmogus! O tu net nenori pamatyti. Bjau-rybė tu, štai kas!

Va, šiandien ateina pas mane akla invalidė pasiskolinti 10 litų. Kiekvieną mėnesį skolinasi, po pensijos atiduoda ir vėl skolinasi. Akla! Du vaikai. Už apšildymą jau skolinga 900 litų. Valdyba į teismą padavė, kad skolinga už komunalines paslaugas 400 Lt. Sako: nenoriu gyventi. Verkia. Bet nesižu-do. Paverkia ir vėl gyvena. O tu?! Durne! Vaikutis yra! Turi santaupų. Turi gražių papuo-šalų – gali parduoti, kol gausi darbą. Kam tau tie blizgalai? Ir spjauk tu į tą savo vyrą. Jei jis tave taip mulkino, ko išgy-veni dėl tokio? Galų gale turi jis teisę įsimylėti? Pagyvenu-siems vyrams taip būna...

- Tai jie į jaunas... O jis – mano draugė. Taip pasitikėjau. O jie...

- Vėl pradedi? Kelkis! Einu pas vedėją. Imu tave iš ligo-ninės. Kelkis! Ruoškis. Šian-dien nakvosi pas mane. Viskas.

Atsisėdo išplėtusi akis. Nuleido kojas nuo lovos. Pa-žvelgė pro langą (o dangaus mėlynė! Ir balandis burkuoja ant palangės). Tarė:

- Eik. Aš susiruošiu greit.

Pabuvo pas mane dvi die-nas. Vaikščiojome po Ažuoly-ną, klausėmės muzikos. Pasa-kojo apie savo vaikystę. Vaka-rais.

Vieną dieną po pietų mud-vi vėl slampinėjame Ažuolyno takeliais. Žiūrim: atpėdi-na svirduliuodamas žmogus – pusantrų metukų amžiaus. Šliaužtinukas prie užpakalio nusvarintas negardžiai kve-piančiu turiniu (matyt, vaikis paleistas be “pampersų”). Kaip reikiant “pridėjęs” į kelnikes. Dairomės – nieko aplink ne-matyti. Vapalioja mažius, juokiasi, mosikuoja.

- Pabūk čia, juk turi būti arti auklė, mama ar močiutė...

Pasisukioju, pavaikštau aplink krūmus ir... Po ažuolu pasitiesusi pleduką, atsirėmu-si į kamieną sėdi, tiksliau – miega, senutė. Pajudinu už-peties. Aikteli:

- Oi! Kur Martynėlis? Už-snūdau... oi!

- Jūsų Martynėlis “pridė-jęs” į kelnes keliauja per pa-saulį. Ten draugė saugo.

Išlendam į aikštelę, ir ką aš matau: Martynėlis sėdi žolėje jau be kelnikių, o Vaiva savo šilkinio šaliu valo Martynėlio užpakalį, rietelius, o tas įkibęs į jos dažytus plaukus.

Močiutė stvėrė mažių, pa-dėkojo ir nukeliavo. Vaiva lai-ko dviem pirštais geltonom dėmėm “padabintą” šalį.

- Su šaliku – užpakalį... Na, jau žinai.

- Tai ką daryt? Bandžiau su

Illinois universiteto Lituanistikos katedros vedėja, prof. Violeta Kelertienė, prof. Giedrius Subačius ir Saulė Bužaitė Lietuvių fondo rudeniniame pokylyje Lemonte.

E. Šulaičio nuotr.

**PRANCIŠKONAI IR LIETUVOS TELEVIZIJA SENELIAMS DOVANOS
“PAPRASTĄ STEBUKLĄ”**

Broliai pranciškonai ir Lie-tuvos televizija pirmąją adven-to dieną visuomenę pakvies atsigręžti į vienišus senyvo amžiaus žmones. Labdaros akciją “Paprastas stebuklas” užbaigs kalėdinis koncertas sostinės Bernardinų bažny-čioje, o mėnesį rinktos lėšos pasieks vargingiausius senelių namus.

Pasak brolio Astijaus Kun-gio, įvairiose globos įstaigose gyvena beveik 5 tūkst. arti-mųjų ir draugų užmirštų žmo-

žole – nesivalo. Ką aš žinau, ar tu surasi... Gal mesti jį į krūmus?

- Kyaiša! Toks brangus šalis. Še, dėk į maišelį. Iš-skalbsim. Bus ilgam atmi-nimui. Ypatingas šalis.

Ir juokėmės, juokėmės. O dienos gražumas. O šilta. Gera. Vaisku.

- Klausyk, maunam ke-lioms dienoms į kaimą pas mane?

- Gal. Nežinau, - atsakė kažko susimąsčiusi.

Vakare įeina į mano kam-barį. Su naktiniais. Prisėda. “Vėl prasidės?” – pagalvojau sunerimusi.

- Kas yra?

- Nevažiuosiu į kaimą. Važiuoju rytoj į Vilnių.

- Ko? – jau žinau atsakymą.

- Aplankysiu anuką.

Paliečiau jos ranką. Ak, mieloji drauge. Matai, kaip viskas paprasta. Reikia tik pradėti. Reikia tik mažiuko Martynėlio, kuris ir yra atsaky-mas į klausimą: “Vardan ko gyventi?”

- Kelintą keliamės?

Septintą.

- Užsuksiu žadintuvą...

- Nereikia, - ir Vaiva pirmą kartą nusišypsojo. Akys bliz-gėjo. Atėjo šviesa. Juodas debesis nuslinko. Visada nu-slenka. Tik reikia išlaukti.

nių. Dauguma jų dienas leidžia sovietmečiu statytuose ir nie-kada neremontuotose patal-pose.

Prieš paskelbdami akciją vienuoliai ir interneto dien-raščio *bernardinai.lt* žurnalistai lankė senelių namus ir pastebė-jo, kad prasčiausios sąlygos - savivaldybių ir seniūnijų iš-laikomose globos įstaigose.

“Seni žmonės - iš tikrųjų užmiršti ir palikti likimo va-liai, o senatvė gėdinga”, - *El-tai* kalbėjo brolis Arūnas Pran-ciškus Peškaitis. Pasak jo, atvažiuoti pas vaikus mora-liškai daug linksmiau, o susi-tikęs su seneliais tarsi bėgi nuo jų, bodiesi tomis pačiomis paskutiniuosius gyvenimo metus gyvenančių žmonių kal-bomis.

“Tačiau, jei anksčiau neiš-keliausim pas Viešpatį, kiek-vienas iš mūsų atsidursime tokioje situacijoje. Kaip priim-sime pasaulį ir kaip jis mus tuomet priims? Kai apie tai susimąstai, norisi seniems žmonėms padaryti šventę nors per Kalėdas”, - sakė vienuolis.

Pasak Lietuvos radijo ir televizijos generalinio direkto-riaus Kęstučio Petrauskio, mūsų valstybėje apstu sociali-nių skaudulių, viešajame gyve-

nime įsigali jaunystės kultas.

“Praėjusiais metais LRT laida “Bėdų turgus” prisiminė ir parėmė mūsų kultūros švie-suolius. Per šias Kalėdas drau-ge su broliais pranciškonais pasistengsime, kad Kalėdų ste-buklas aplankytų varganus senelių namus”, - sakė LRT vadovas.

Kalėdinį koncertą iš Ber-nardinų bažnyčios gruodžio 26 dieną tiesiogiai transliuos Lie-tuvos televizija. Jį vesiantys brolis Astijus ir Gabija Vitke-vičiūtė žiūrovams pristatys penkis siužetus iš skirtingų senelių namų ir šiltų susi-tikimų su garbaus amžiaus žmonėmis.

“Paprasto stebuklo” kon-certe giesmes giedos jau 50 metų scenoje dainuojanti Nelė Paltinienė, Judita Leitaitė, Neringa su “TeleBimBam”, Veronika Povilonienė, Skir-mantas Sasnauskas, kiti atlikė-jai. Solistams pritars Lietuvos radijo ir televizijos, “Vilniaus” orkestrai bei choras “Aidas”.

Vienišiems seneliams pa-remti atidaryta speciali “Pa-prasto stebuklo” sąskaita Viln-iaus banke. Duomenis apie paaukotas lėšas nuolat at-naujins LRT ir bernardinų in-terneto svetainės.

KARIŲ GLOBĖJAS SUGRĮŽO Į ŠV. IGNOTO BAŽNYČIA

Restauruotos Šv. Ignoto bažnyčios dedikavimo Lietu-vos kariuomenei išvakarėse į šventovės altorių sugrįžo 18 a. specialiai jam sukurtas paveik-las “Šv. Ignaco vizija”.

Kaip *Eltai* sakė Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, vertingas garsaus lenkų tapytojo Simono Čekavičiaus (1689-1775) kū-rinys tą pačią vietą, kuriai buvo skirtas, papuoš po daugiau negu 200 metų pertraukos.

S. Čekavičius - vienas gar-siausių ir produktyviausių lenkų

tapytojų. Į Vilnių dailininkas atvyko 1756 metais jėzuitų kvie-timu - visų pirma tapė paveiks-lus Šv. Kazimiero, Šv. Rapolo ir Šv. Ignoto bažnyčioms. Pasta-rosios altoriuje dailininkas pa-vaizdavo vieną svarbiausių Jėzaus draugijos įkūrėjo ir fun-datoriaus Šv. Ignaco Lojolos vizijų - pakeliui į Romą La Stor-toje regėtą Kristų, laiminantį jo apsisprendimą tarnauti didesnei dievo garbei.

Lietuvos kariuomenės die-ną čia buvo pirmą kartą auko-jamos Šv. Mišios už karius.

PALM BEACH, FL

Lapkričio 7 įvyko pirmosios šį sezoną šv. Mišios lietuviams, kurias a.a. dr. Vytauto Majausko intencija aukojo St. Jude parapijos vikaras Kevin Nelson anglų kalba, o skaitiniai ir maldos buvo lietuvių kalba. “Dainos” choras giesmes giedojo kartu su dalyviais. Vargonais palydėjo muz. L. Stukas. Skaitinius atliko ir maldoms vadovavo V. Barius. Dalyvavo apie 40 tautiečių, įskaitant būrelį naujųjų ateivių su šeimomis. Sezonui vos tik prasidedant, tai ženklina lietuviškų pamaldų pasiilgimą.

Kun. K. Nelson yra sutikęs pamaldas lietuviams laikyti, kol jį pakeis prel. A. Kontautas iš Bostono. Jis ten yra užtrukęs ryšium su tebesitęsiančia lietuvių parapijos uždarymo byla. Pamaldos lietuviams bus laikomos kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, 2 val. p. p., St. Jude bažnyčios koplyčioje, US 1, Tequesta.

Lapkričio 9 į LB apyl. pabendravimo popietę taip pat atvyko apie 40 per vasarą viens kito pasiilgusių lietuvių. Pirm. K. Miklas pranešė apie būsimus renginius. Sausio 16, 12 val. bus LB apylinkės rengiama gegužinė Carlin parke. Lietuvos nepriklausomybės minėjimas susidės iš dviejų dalių. Vasario 16 bus pakelta Lietuvos trispalvė prie Juno Beach miesto rotušės. Po tos iškilmės miesto rūmuose vyks sol. Aldonos Kisilienės koncertas.

Pats Nepriklausomybės paskelbimo bei atstatymo minėjimas bus kovo 19 St. Paul of the Cross salėje. Kalbės LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas. “Dainos” choras atliks koncertinę programos dalį.

Pranešimus atliko ir kiti kalbėtojai: R. Zotovienė – apie steigiamą lituanistinę mokyklėlę, R. Lagūnienė – apie aukas BALFui ir V. Šalčiūnas – apie paramą partizano Juozo Jakavonio – *Tigro* prisiminimų knygai leidžiamai Lietuvoje.

Po pranešimų buvo skirta laiko pašnekesiams apie buvusius rinkimus Lietuvoje ir JAV. Pasinaudodamas interneto informacija, K. Miklas išryškino kairiųjų laimėjimus, nepagrįstų pažadų marias, rinkėjų pilietinį nesubrendimą. Visa tai veda į nepasitikėjimą Seimu, kurio nariai dažnai nelanko Seimo posėdžių, ir ne žmonių gerbūviu, bet savanaudiškais reikalais tesirūpina. Seimas mažai ką daro, kad išvestų žmones iš skurdo ir sustabdytų aliarmuojantį gyventojų mažėjimą šalyje. Bevizinis keliavimas į JAV yra daugelio svajonė, tačiau tam kelią užkirto į JAV su vizomis atvykusių ne-

legalus pasilikimas.

Dažnai pokalbiuose – kaip šis – girdime apie skurdą ir blogybes Lietuvoje (to yra visur, net Amerikoje), tačiau retai girdėti apie pažangą bei laimėjimus kultūriniame ir socialiniame Lietuvos žmonių gyvenime. V. Šalčiūnas pageidavo, kad šiuose pobūviuose būtų įvesta programa, kuri, šalia realybės, padėtų pasigėrėti ir tuo, kas gera ir gražu mūsų tėvynėje.

Lapkričio 11 “Dainos” choras, vadovaujamas R. Armalaitės, pradėjo savo veiklos 21-muosius metus! Pirm. V. Šalčiūnas pasveikino apščiai susirinkusius ir viso choro vardu išreiškė užuojautą G. Kulpienei ir V. Majauskienei dėl jų gyvenimo palydovų mirties.

DAYTONA BEACH, FL

Rugsėjo mėnesį kelių moterų iniciatyva, D.B. centrinėje bibliotekoje buvo surengta gintaro dirbinių paroda. Gintarus pristatė R. Snarskienė, J. Grybauskienė, B. Kožicienė ir N. Karaša. Atitinkamą iškabą pagamino N. Karaša ir D. Stukas. Ačiū už prisidėjimą. Bibliotekos personalas prašė daugiau informacijos apie gintarą, dėl to kitai parodai reikės dar geriau pasiruošti.

Pernai gruodį toje bibliotekoje turėjome šiaudinkais papuoštą eglutę. Su bibliotekos vedėja yra sutarta, kad tokią eglutę vėl papuošim po Padėkos dienos.

Lapkričio 14 buvo pamaldos lietuviams. Kun. R. Graso aukojo šv. Mišias ir ypač pagyrė lietuvių religines tradicijas. M. Jankauskienė atliko skaitinius, paminėjo neseniai mirusius ir paskaitė jos paruoštas maldų intencijas.

GRAŽUTĖS ŠLAPELYTĖS-SIRUTIENĖS KNYGĄ “VILNIJOS ATGARSIAI” PERSKAIČIUSIOJO KOMENTARAI

“Vilnijos atgarsiai” – Gražutės Šlapelytės-Sirutienės knyga išleista Vilniuje, Mokslo ir enciklopedijų leidybos institute 2004 metais, 232 puslapiai. Tiražas 300 egz.

Knygoje surinkti Gražutės Šlapelytės-Sirutienės straipsniai skelbti įvairiu laiku išeivijos spaudoje.

Autorė dalijasi prisiminimais apie savo jaunystę, prabėgusią Lenkijos okupuotame Vilniuje, Vytauto Didžiojo gimnaziją, iškilius Lietuvos žmones ir kt.

Bene svarbiausias veiksmas yra šios knygos autorės Gražutės Šlapelytės-Sirutienės ir Vilniaus mero Alio Vidūno aktas, kurį pasirašė Marijos ir Jurgio Šlapelių namo – muziejaus knygyno perdavimo Vilniaus miestui 1996 metais.

Knygos turinyje vyrauja jos

Buvo patvirtintas naujasis išdininkas A. Augūnas. Džiaugiamės, kad tenorus papildė V. Daugirdas ir laukiame daugiau kitų, kad choras ir toliau būtų pajėgus giedoti lietuviškų pamaldų metu, atlikti programą kovo 19 minėjime ir, apleimai, puoselėti lietuviškos dainos kultūrą. Kad jis pajėgtų atsilyginti už patalpų nuomą, vasario 20 choras planuoja surengti viešą gegužinę.

BALFo 141 skyr. pirm. R. Lagūnienė pranešė, kad kasmetinio šalpos vajaus rinkliava bus pradėta Piccadilly valgykloje gruodžio 14 pabendravimo popietės proga. Aukos bus įrašytos aukų lape ir aukotojams bus išduoti pakvitavimai. Prašo šalpai kuo dosniau aukoti.

Kaip visada, giedojo kiek sumažėjęs A. Skridulio vadovaujamas “Sietyno” choras.

Po pamaldų parapijos salėje buvo vaišės ir naudingų daiktų loterija. Šalia to vyko BALFo aukų vajas ir Liet. klubo pirm. J. Baltrušaičio bei LB apyl. pirm. B. Kožicienės pranešimai. Ji pranešė, jog LB ruošiami pabendravimo pietūs su programa ir toliau bus kiekvieno mėnesio pirmą trečiądienį, bet jau kitoje, *Ryan's Family Steak House*, valgykloje, 1854 S. Ridgewood Ave., S. Daytona (tel. 761-5472). Taip pat buvo pranešta apie lietuviškos Kalėdų eglutės parodą centrinėje D.B. bibliotekoje po Padėkos dienos.

Kitas Liet. Klubo renginys bus gruodžio 12 d. *Prince of Peace* parapijos patalpose, Ormond Beach. Po 2:30 val. pamaldų, salėje bus kalėdinės vaišės ir visų giedamos giesmės.

“Lietuvių biuletenis”
2004.11.16. Nr. 234

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.† A.

VYTAUTAS GEDGAUDAS

mirė

1999 m. lapkričio 29 d.

Šv. Mišios už jo vėlę buvo atnašautos

2004 m. lapkričio 29 d.

Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės
Pagalbos bažnyčioje.

Su pagarba velionį prisimena

Vilties d-jos valdyba,
DIRVOS leidėjai

PADĖKA

A. † A.

JONUI RASTENIUI

atsiskyrus iš mūsų tarpo, reiškiu savo gilią padėką, visiems pareiškusiems man užuojautos žodį, asmeniškai, raštu ar spaudoje. Už šv. Mišių aukas, Ramovėnams už gėles ir vėliavos parūpinimą per Vytautą Januškę. Nuoširdus ačiū už dalyvavimą bažnyčioje ir Jono palydėjimą į amžino poilsio vietą, Visų Sielų kapinėse bei padėjusiems man visaip šią gilaus liūdesio valandą.

Nuoširdžiai dėkoju kun. Gediminui Kijauskui už ligonio lankymą, ligoninėj ir Hospice House, paskutinio patepimo suteikimą ir buvimą prie mirties. Už šv. Mišias bažnyčioje, pasakytą prasmingą pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdus ačiū Patrick McGahey – žentui už pasakytus atsisveikinimo žodžius. Dėkoju vargonininkei Ritai Kliorienei, solistei Virginijai Muliolienei už jausmingą ir gražų giedojimą šv. Mišių metu bažnyčioje.

Esu labai dėkinga Edui ir Irenai Rydeliams, Benui ir Bronei Paulioniams, Algiui Širvaičiui, Jacobs and Sons laidotuvių patarnavimui ir ypatingai už urnos papuošimą.

Ačiū Paulinai už skanias vaišes ir draugų stalui už turtingus saldumynų pyragus.

Dėkojame visiems, kurie lankė Joną ligoninėj ir Hospice ir už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Duktė Laimutė – (McGahey)
su šeima

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokačių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. Dirvai tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – Dirvos leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m. gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už Dirvą metams (JAV ir Kanadoje) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai Dirvos skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite Dirvą savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių, (JAV ar Kanadoje) kurie Dirvos neskaity, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime Dirvą kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų Dirvos skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime Dirvos tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą Dirvos stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomojo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Prasmingiausia kalėdinė dovana

Stefanijos Stasiénės knyga "KULINARIJA IR PAPROČIAI"

Gausiai iliustruota nuostabiom Lietuvos vaizdų fotografijom, kurių fone įvairūs patiekalai.

Liuksusinis popierius, kietas viršelės.

Kaina su persiuntimu 25 dol.

Užsakyti galima šiuo adresu:

H. Stasas, 18112 Windward Rd., Cleveland, OH 44119

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

IVAIRENYBĖS

JAM SKIRTA 10 TŪKST. LITŲ BAUDA

Grasinimais nušalintajam prezidentui Rolandui Paksui įtartą verslininką Juriją Borisovą teismas pripažino kaltu. Vilniaus miesto I-ojo apylinkės teismo teisėjas Rusijos piliečiui skyrė 10 tūkst. litų baudą. J.Borisovas neabejoja, kad nuosprendį skųs aukštesnės instancijos teismui. "Tai teismo sprendimas, bet tai – netiesa", - netrukus po paskelbto nuosprendžio pareiškė J.Borisovas.

Rusijos pilietybę turintis verslininkas nuo pat bylos nagrinėjimo pradžios neigė jam prokurorų pareiktus kaltinimus. "Man nepatinka teismo sprendimas. Apskųsime", - tolimesnius savo planus lakoniškai komentavo J. Borisovas.

Apskųsti šį nepalankų teisėjo nuosprendį buvęs dosniausias nušalintojo prezidento rėmėjas gali per 20 dienų. Tokiu atveju bylą nagrinėtų jau Vilniaus apygardos teismas. Pats J.Borisovas yra sakęs, kad jis sieks išteisinimo visų pakopų Lietuvos teismuose, o dėl pažeistų savo teisių kreipsis į Europos žmogaus teisių teismą, esantį Strasbūre.

Jei aukštesnės instancijos teismai paliktų kaltinamąjį nuosprendį ir pripažintų jį grąsinus buvusiam šalies vadovui, ateityje Rusijos pilietybę turinčiam verslininkui gali kilti sunkumų pasilikti Lietuvoje. Tačiau pats J. Borisovas nusiteikęs optimistiškai: "Aš nesiruošiu išvažiuoti iš Lietuvos. Aš jau tai šimtą kartą kartojau ir tiems, kurie nori mane iš čia išvyti, nieko neišeis".

Praeitą savaitę vykusiam teismo posėdyje valstybinį kaltinimą palaikęs prokuroras Mindaugas Dūda dosniausiam

R.Pakso rėmėjui siūlė skirti maksimalią – 100 minimalių gyvenimo lygių (MGL), t.y. 12 500 litų baudą. Prokuroras teisėjo sprendimą skirti pus-trėčio tūkstančio mažesnę baudą nekommentavo.

"Reikia žiūrėti į baudmės motyvą. Motyvacija bus surašyta vėliau. Jeigu motyvai bus įtikinantys, tada aš galėsiu pasakyti, kad sprendimas man tenkina, jeigu ne, bus galima kalbėti apie baudmės dydžio nepagrįstumą", - aiškino M.Dūda.

DELFI primena, Rusijos pilietybę turintis verslininkas kaltinamas grąsinęs tuometiniam prezidentui R.Paksui. Tyrimo duomenimis, J. Borisovas, naudodamas psichinę prievartą ir grąsindamas paskleisti R.Paksą kompromituojančios informacijos, reikalavo paskirti jį vienu iš etatinių tuometinio prezidento patarėjų, suteikti jam Lietuvos pilietybę ir vykdyti kitus pažadus.

Manoma, kad J.Borisovas R.Paksą šantažavo tiesiogiai bei per jo patarėją Remigijų Ačą bei verslininką Algirdą Drakšą. Pats J.Borisovas, liudydamas teisme, niekada nepripažino grąsinęs nušalintajam prezidentui. Grąsinimų nesulaukęs teigė ir R.Paksas.

Ikteisminį tyrimą dėl grąsinimų prezidentui Generalinė prokuratūra pradėjo 2003-ųjų lapkritį, kai Valstybės saugumo departamentas pateikė duomenų apie J.Borisovo veiksmus prieš tuomet šaliai vadovavusį R.Paksą.

Kaltinimai J.Borisovui grindžiami Lietuvos specialiųjų tarnybų slapta įrašytais jo telefoniniais pokalbiais. Sraigtasparnių remonto bendrovės "Avia Baltika" vadovas J. Borisovas per praėjusius Prezi-

(Atkelta iš 10 psl.)

GRAŽUTĖS ŠLAPELYTĖS-SIRUTIENĖS...

žodyną, kuris buvo plačiai skaitomas ir vartojamas Lietuvoje.

Knygos autorė plačiai rašo apie dr. Joną Basanavičių ir jo veiklą Vilniuje, kuris buvo pirmas pasirašęs Lietuvos Nepriklausomybės aktą 1918 m. vasario 16 d.

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™

Ričardas Širvinskas
440 257-5033

Plačiai išgarsėjusi Vytauto Didžiojo gimnazija Vilniuje, kurios direktorius buvo Mykolas Biržiška. Tai geriausias lietuvių mokslo židinys. Gimnaziją nuo 1919 iki 1939 metų baigė 424 abiturientai.

Knygos autorė už nuopelnus Lietuvai yra apdovanota Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu, daugeliu diplomų, žymenų ir padėkos raštų.

Antrojo pasaulinio karo priversta 1944 metais ji su vyru Aloyzu paliko Vilnį ir

DIRVAI AUKOJO

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius, Boston, MA 2000
V.Šeštokas, Los Angeles, 20
S.Mykolaitis, Oak Lawn, IL ... 15
V.Staškus, St. Pete. B., FL 15

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

JAV GYVENA DEŠIMT MILIJONŲ NELEGALIŲ MIGRANTŲ

Jungtinėse Valstijose iš 34 milijonų nelegaliai gyvena maždaug dešimt milijonų migrantų. Anot imigracijos studijų centro Vašingtone, dar niekada šalyje nebuvo tiek atvykėlių, kaip šiuo metu. Atitinkama analizė remiasi kol kas neskelbtais JAV statistikos departamento skaičiais. Anot jų, 12 proc. iš 290 milijonų JAV gyventojų neturi Amerikos pilietybės.

Nelegali imigracija išgyvena pakilimą, sakoma centro pranešime. Iš šešių milijonų naujų migrantų į JAV be galiojančių dokumentų nuo 2000 metų įvažiavo daugiau kaip du milijonai žmonių. **ELTA**

dento rinkimus R.Paksui skyrė 1,2 mln. litų paramą.

R.Paksas pernai išimties tvarka suteikė J.Borisovui Lietuvos pilietybę, tačiau vėliau Konstitucinis Teismas šį Prezidento dekretą pripažino prieštaraujančiu Konstitucijai.

Balandžio pradžioje Seimas apkaltos būdu nušalino R.Paksą nuo prezidento pareigų už šiurkščius Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos sulaužymą. **www.DELFI.lt**

atsisveikinusi su Lietuva, atvyko į Vokietiją, iš kur juos gyvenimas atvedė į Ameriką.

Pagyvenusi kurį laiką Čikagoje, vėliau persikėlė su vyru Aloyzu į Kalifornijos Santa Monikos miestą, prie Pacifiko vandenyno krantų. Čia mirė jos vyras Aloyzas 1990 m. vasario 8 d.

Knygos pabaigoje įdėta keletas įdomių nuotraukų iš jos studijų metų ir iš paskutinių Los Angeles lietuvių kultūrinių prisiminimų.

Vytautas Šeštokas

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

	METAMS - \$55,
	PUSEI METŲ - \$40,
	PIRMA KLASE - \$78,
	ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
	METAMS - \$130.00

